

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

Aquesta transcripció està pendent de verificació i correcció. Pot contenir, doncs, errades de fidelitat i incorreccions lingüístiques i no es pot considerar com una publicació oficial

Fitxer 6

Proposta

per a presentar a la Mesa del Congrés dels Diputats la Proposició de Llei de mesures contra el sobre-endeutament personal i familiar i de protecció enfront de procediments d'execució que afecten l'habitatge habitual (tram. 270-00001/09, 270-00002/09 i 270-00004/09)

La presidenta

Acabada al sessió de control, passem al següent punt de l'ordre del dia, que és el debat i votació del dictamen de la Comissió de Justícia sobre la proposta per presentar a la mesa del Congrés dels Diputats la Proposició de Llei de mesures contra el sobreendeutament personal i familiar i de protecció enfront de procediments d'execució que afecten l'habitatge habitual.

Senyor conseller... En primer lloc, en nom del Govern, té la paraula l'honorable senyor Lluís Recoder, conseller de Territori i Sostenibilitat.

(Dolors Camats i Luis demana per parlar.)

Senyora Camats...

Dolors Camats i Luis

Gràcies, presidenta. Entenc que el conseller parla no a la proposició de Llei, perquè aquesta és una proposició de Llei propietat del Parlament i, per tant, no és el Govern qui presenta aquesta Llei...

La presidenta

No, no la presenta.

Dolors Camats i Luis

...sinó que el conseller parla perquè ha demanat un torn. Per tant, entenc que el conseller obre torn i que els grups es poden posicionar sobre la seva intervenció i després fer una segona posició sobre la proposició de Llei.

La presidenta

D'acord, sí.

Dolors Camats i Luis

Haguéssim agraït les explicacions, presidenta, perquè ha portat a confusió que fos el conseller qui volgués presentar la llei quan aquesta és una llei que han fet els grups i no pas el Govern. I hagués aclarit molt que aquesta intervenció no hagués estat la primera. I, per tant, ens ha semblat obligat fer aquesta explicació.

La presidenta

Molt bé. Senyora diputada, el Govern pot intervenir en qualsevol moment dels debats. Ha demanat intervenir en primer lloc, obre torn. No cal que em responguin contínuament, jo he escoltat la senyora diputada i demano que ara m'escoltin a mi. Per tant, obre torn i aquest torn es pot fer o bé seguit o bé en el torn que els correspon en el debat ampliant uns minuts la seva intervenció.

Per tant, ara, en primer lloc, té la paraula l'honorable conseller.

El conseller de Territori i Sostenibilitat (Lluís Miquel Recoder i Miralles)

Moltes gràcies, senyora presidenta. Senyores i senyors diputats, amb tota normalitat pujo a la tribuna perquè no és la primera vegada, sinó la segona en aquesta legislatura que en un tràmit similar, en nom del Govern, doncs, aquest conseller demana la paraula per poder fixar la seva posició.

Però avui vull començar la meva intervenció felicitant molt sincerament la totalitat dels grups parlamentaris que han participat en la ponència de redacció d'aquesta proposició de llei per presentar a les Corts espanyoles.

El text que avui presumiblement aprovarà aquest Parlament per una àmplia majoria és el fruit d'una forma de ser, és el nostre model, el model català. Hem sabut fugir d'estratègies partidistes, hem estat capaços de posar de relleu els punts de trobada una vegada més.

El text que aprovarem, tot i que assoleix els mateixos objectius, poc s'assembla al que vam presentar en el seu dia tres grups parlamentaris, perquè tots hem renunciat a part dels nostres plantejaments inicials per aconseguir un text en el qual hem posat l'accent a trobar les coincidències i hem aparcat algunes de les discrepàncies.

Avui, en definitiva, des del Parlament de Catalunya obrim una finestra d'esperança per aconseguir l'adopció d'una nova regulació del sobreendeutament i per establir un procediment de segona oportunitat.

Moltes famílies del nostre país pateixen les dificultats del context econòmic que ens acompanya els darrers cinc anys, al llarg d'aquest trajecte moltes famílies han vist que se'ls feia impossible poder fer front al pagament de les quotes mensuals dels préstecs hipotecaris per poder mantenir la propietat del seu habitatge. Les conseqüències de l'aplicació d'una legislació hipotecària que no estava pensada per a una situació de regressió tan acusada com l'actual eren desconegudes per gran part de les famílies que varen demanar un crèdit hipotecari. I no parlo ja de la pèrdua de l'habitatge, sinó del deute residual que de per vida acompanya les famílies afectades i provoca situacions insalvables d'exclusió residencial, d'exclusió econòmica i d'exclusió social. És el que podríem anomenar com a mort civil d'una família que es queda sense cap altra oportunitat.

El Govern de la Generalitat, conscient d'aquesta situació, va aprovar a l'octubre del 2011 una sèrie de mesures en l'àmbit de les seves competències com ara la tramitació de l'Avantprojecte de Llei de modificació del Codi de consum per donar màxima transparència i formació als ciutadans que contractin hipoteques. També l'impuls dels processos de mediació i d'intermediació per evitar execucions hipotecàries, amb la signatura de convenis amb les entitats financeres i fins i tot es va elaborar un redactat inicial de proposta del que hauria de constituir la regulació de la segona oportunitat.

Igualment hem reforçat els instruments de suport a les famílies amb greus problemes de pagament dels seus préstecs hipotecaris, com són els ajuts d'emergència per a l'allotjament i el servei Ofideute, que ha evitat centenars de desnonaments.

I tot i que els darrers governs de l'Estat han aprovat mesures per alleugerir la situació, aquestes són clarament insuficients. Valorem positivament que el nou Govern de l'Estat hagi aprovat ara fa uns mesos el conegut com a Codi de bones pràctiques. Per primer cop es regula la dació en pagament i per primer cop es parla d'un mètode de resolució diferent al que estableix la legislació civil. Però els límits i restriccions que estableix la norma i el compliment voluntari d'aquesta regulació fan

que més del 95 per cent de les famílies catalanes afectades per aquesta problemàtica no puguin acollir-se al Codi de bones pràctiques.

L'espiral diària de nous esdeveniments fa que fins i tot si quedava algú que considerava fa sis mesos que propostes com les que avui aprovarem eren un disbarat, ara ha de tenir clar que són una necessitat. Estem en un temps que toca rescatar bancs, no tenim més remei que fer-ho, però sobretot toca rescatar famílies –sobretot toca rescatar famílies–, aquelles famílies que de bona fe no van voler res més que tenir un habitatge, famílies que van...

Fitxer 7

...caure en les seductores ofertes de crèdit de qui els ofería una oportunitat fàcil d'esdevenir propietaris. La cerca agressiva de quota de mercat, les fórmules de la comercialització dels préstecs hipotecaris en el període de la bombolla immobiliària per part d'algunes entitats financeres i el desconeixement de les conseqüències per part de qui els contractava, fan que fins i tot puguem establir un cert paral·lelisme de la situació amb la comercialització de participacions preferents que aquestes setmanes estan en l'agenda de l'actualitat política. Tot plegat demostra, malauradament, el desconeixement de la població de les conseqüències de la contractació dels productes financers, que tenen una certa complexitat, i la desigualtat de la posició de qui ofereix el producte respecte de qui el contracta.

Tenim famílies sobreendeutades que de cap de les maneres tenen capacitat de tornar allò que deuen. Moltes d'elles ja han perdut l'habitatge, però continuen necessitant un sostre on viure. Hem de pensar que aquestes famílies retornaran tots els crèdits? Hem de pensar que aquestes famílies no tenen dret a una segona oportunitat? La situació demana que fem transparents els crèdits que no es podran tornar. Això comporta també sanejar els deutes incobrables de les famílies i no tan sols els de les societats que van quedar atrapades en els excessos de la bombolla. La regulació que desitgem, que desitjo que pugui aprovar-se en el dia d'avui, intenta esmenar una llacuna de la nostra normativa en relació amb el context europeu. Així, l'espanyol és l'únic estat de la Unió Europea on no està regulat cap sistema de segona oportunitat i de reconducció i liquidació ordenada dels deutes

de les persones, fet que paradoxalment sí que existeix en la nostra tradició jurídica, amb els concursos de creditors de les empreses.

Vull finalitzar agraint molt especialment les aportacions realitzades pels diferents grups parlamentaris, però també reconeixent els col·lectius i professionals que van comparèixer en la Comissió de Justícia, així com les aportacions dels col·legis d'advocats de Catalunya, els treballs coordinats pel síndic i els treballs i aportacions del lletrat senyor Martí Batllori en la fase final de redacció de la proposta avui aprovada.

Catalunya torna a donar exemple, i ens hem de felicitar tots plegats per la unanimitat, per la seriositat, pel possibilisme, per la generositat, i especialment per la vocació d'equitat, de recerca de la justícia social i de servei als milers i milers de famílies que ho estan passant tan malament i que aquesta norma vol retornar-los l'esperança de futur. Alguns governs es dediquen a rescatar bancs, d'acord, però no perquè els estimem sinó perquè els necessitem, però a aquest Parlament crec que toca posar al davant rescatar famílies ofegades per les conseqüències d'una hipoteca que ha esdevingut una trampa.

Moltes gràcies, senyora presidenta. Moltes gràcies, senyores i senyors diputats.

La presidenta

Moltes gràcies, senyor conseller. A continuació seria presentar els treballs de la Comissió pel designat com a relator, l'honorable senyor Salvador Milà, però atès que el conseller ha obert torn jo els proposo, si els sembla bé, que quan hagi de començar el debat pròpiament dit, proporcionalment els ampliï el temps. Si volen ara, tenen un minut, un minut i mig, a partir del Grup Socialista, el senyor Labandera.

Roberto Eduardo Labandera Ganachipi

Gràcies, presidenta. Hem trobat aquesta singularitat en el debat d'avui, donat que aquesta era una proposició dels grups i un treball dels grups. Davant d'aquesta singularitat, conseller, jo li haig de manifestar la sorpresa de nostre grup, una sorpresa absoluta en el tràmit aquest. I ho dic sobretot perquè també en les nostres paraules, i després em referiré, farem una referència al paper que ha tingut el Govern, però no esperàvem aquesta intervenció. Ara, vull manifestar-li, conseller, que en realitat de les paraules als fets hi ha un tram realment important –

un *trecho*, anava a dir un *trecho*— un tram important, no un tret sinó un tram, que són les polítiques d'habitatge del Govern. Vostè segurament que ja ha llegit la iniciativa, i si no li recordarem en la intervenció, les polítiques d'habitatge d'aquest Govern s'hauran de canviar radicalment per poder complir amb una iniciativa legislativa com aquesta, perquè vostè encara no ha comparegut per explicar al Parlament en comissió les polítiques d'habitatge, ha comparegut el secretari d'habitatge però no vostè. Podia haver aprofitat per dir-ho, per comprometre's. També perquè en política pressupostària vostè ha presentat un pressupost amb una reducció del 45 per cent del total...

La presidenta

Senyor diputat, ha d'acabar, eh?

Roberto Eduardo Labandera Ganachipi

Sí presidenta, acabo. Però sobretot perquè en la passada Comissió de Territori i Sostenibilitat el seu grup va votar en contra d'un tema fonamental al qual vostè ha fet referència ara, que són els ajuts de lloguer, negativa a convocatòria d'ajut de lloguer. Per tant, conseller, el medi ja el té, perquè el seu secretari d'habitatge ha treballat en aquest tema. Possiblement no calia aquest torn, però en aquest torn jo aprofito per recordar-li, amb la política d'habitatge que vostè està liderant no se'n va enlloc, només a trencar la cohesió social...

La presidenta

Senyor diputat...

Roberto Eduardo Labandera Ganachipi

..i ampliar la fractura social a què el país està abocat davant d'aquesta crisi. Reaccioni, conseller.

La presidenta

En nom del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya té la paraula l'il·lustre senyor Pere Calbó.

Pere Calbó i Roca

Molt ràpidament i des de l'escó, presidenta. En primer lloc agrair el treball que ha fet el secretari d'habitatge, perquè crec que és de justícia reconèixer la tasca que

s'ha fet, i per tant sí que hi ha hagut una contribució activa per part del secretari a l'hora de formular aquest text. Manifestar la sorpresa per la compareixença del conseller, i sobretot per algunes afirmacions demagògiques que ha fet. Jo crec que si aquí hem de començar a veure qui es posa la medalla ens equivoquem en el procediment, conseller, i comencem malament, i per tant no insistiré en aquesta qüestió, però sí que dues referències sobre dues afirmacions. Una sobre que hi ha governs que es dediquen a rescatar bancs. Què ens està demanant, conseller, que deixem caure les caixes catalanes, avui bancs, de Catalunya? És el que ens està demanant, conseller? És això? Perquè em sembla bastant demagògic i irresponsable fer aquestes afirmacions de la manera en que vostè les fa i en el to que vostè les fa. I en segon lloc, vostè ha obviat una cosa, que vostè és el principal responsable de la política d'habitatge de casa nostra, i precisament avui farem una proposta per elevar al Congrés, però qui té la responsabilitat a habitatge a casa nostra i qui té la principal responsabilitat de garantir aquest accés a l'habitatge a les persones que pateixen aquest sobreendeutament és vostè, i d'això vostè no ha dit res i això ens preocupa, perquè ens dóna la impressió que no té una política clara d'habitatge.

Gràcies, senyora presidenta.

La presidenta

En nom del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds-Esquerra Unida i Alternativa l'honorable senyor Salvador Milà.

Salvador Milà i Solsona

Sí, gràcies, senyora presidenta. Permeti'm dir-li, conseller, que crec que s'ha equivocat demanant aquesta intervenció a la que vostè té dret, però l'àmbit en què havíem efectuat aquesta proposició no estava, perquè ni vostè ni ningú, ni ningú dels que hem participat, sortíssim avui aquí a voler-nos posar medalles quan és un problema que està afectant a centenars de milers de famílies de Catalunya, i com molt bé s'ha assenyalat aquí, vostè té també molta responsabilitat en atendre una part d'aquesta problemàtica. No ho podem deixar tot fiat a què ja hem fet els deures enviant això a Madrid, aquí hem de fer polítiques d'ajuda a l'habitatge, polítiques d'ajuda al pagament de lloguer, polítiques d'ajuda a les quotes, etcètera, etcètera. Repeteixo, tot això ens ho haguéssim pogut estalviar, perquè estem

jugant amb el patiment de la gent, i aquí avui veníem a crear una expectativa, no a donar per resolt res, i això pot portar aquesta impressió als nostres conciutadans.

Segona qüestió. Vostè representa un govern i un partit o una coalició que al Congrés dels Diputats sistemàticament fins l'última –fins l'última– quan ja havíem de tenir aquesta votació avui aquí, ha votat en contra de totes les iniciatives legislatives que s'han presentat allà amb la mateixa finalitat, excepte l'última que va presentar el senyor Coscubiela ara fa poc més de deu dies. Però també vull recordar que quan es va tramitar la Llei de reforma del mercado hipotecario, any 2007, en què s'intentava donar gas a la bombolla que ja defallia, vostès ens van rebutjar totes les propostes per posar límit al sobreendeutament, que ens hagués evitat bona part...

La presidenta

Senyor diputat...

Salvador Milà i Solsona

...de les coses que avui hem de proposar. Repeteixo, ho lamento. Intentarem tornar a començar, diríem, passant per alt aquest per a nosaltres incident.

La presidenta

En nom del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya té la paraula l'il·lustre senyor Pere Aragonés.

Pere Aragonés i Garcia

Moltes gràcies, senyora presidenta. Bé, intervenim per manifestar la nostra disconformitat amb la forma en què s'ha iniciat aquest debat. Entenem que tot i que el reglament del Parlament dóna dret al Govern a intervenir quan ho consideri oportú, creiem que és una manca d'elegància i de cortesia el fet d'haver fet primer aquesta intervenció, i sobretot de no haver-ho comunicat als grups prèviament, atenent als antecedents d'aquesta Proposta, que és presentada per tres grups, Iniciativa, Ciutadans i Esquerra Republicana, i no ho he dit ni en ordre d'intervenció perquè ningú sembli que ara és el moment de posar-se medalles. Jo crec que no és el moment de posar-se medalles, a la ponència s'ha actuat amb absoluta generositat, reconeixem el paper determinant que ha tingut el Grup de Convergència i Unió i el Govern a col·laborar i articular també un bon text, i

aquesta generositat la fem, però entenem que com a mínim les formes haguessin pogut indicar que s'hagués comunicat als grups que hem estat treballant en aquest àmbit d'aquesta intervenció, perquè ens dóna la sensació que en certa manera hi havia el risc de substituir l'exposició dels treballs de la ponència, que vam acordar tots que ho fes no el diputat d'un grup sinó el diputat Milà, que també ha estat molt actiu en la ponència i per tant avui era un moment de generositat.

Bé, esperem que aquesta generositat en les formes es vegi compensada per una major generositat en les polítiques i que ara, quan comencem el debat, ho puguem fer en els termes que considerem adequats.

Gràcies, senyora presidenta.

La presidenta

En nom del Subgrup Parlamentari Ciutadans té la paraula l'il·lustre senyor Albert Rivera.

Albert Rivera Díaz

Gràcies, presidenta. Com ja han reiterat altres portaveus també que havien proposat aquesta iniciativa, ens sembla lamentable i una mostra més de perquè arribem a aquesta situació. Per què molts ciutadans no confien en la política? Doncs bé, perquè tenim consellers que el que fan és, mentre el seu partit durant deu anys ha estat torpedinant literalment que es pugui aprovar la dació en pagament en aquest país, justament ara surten a encapçalar el que no han estat capaços de fer i que han estat blindant i votant en contra al Congrés dels Diputats durant anys. Espero que això no sigui el precedent perquè això quedi en el calaix, en el mateix calaix que el rescat de peatges, que ha passat deu anys també al Congrés dels Diputats, espero que no sigui un precedent i que en aquest debat que hem iniciat Iniciativa, Esquerra Republicana i Ciutadans, al que s'hi han sumat altres grups, pugui prosperar en el Congrés dels Diputats, perquè si després de tot això tot ha de quedar en què el conseller surti aquí com si hagués proposat al Govern una cosa a la que ha estat totalment en contra durant deu anys, ara proposar-ho, lògicament estem fent tot el contrari, tot el contrari del que esperen molts ciutadans, que per cert, es manifesten aquests dies contra precisament actituds com la del conseller avui.

La presidenta

En nom del Subgrup Parlamentari Solidaritat té la paraula l'excel·lentíssim senyor Alfons López i Tena.

Alfons López i Tena

Molt honorable senyora presidenta, il·lustres diputades i diputats, il·lustres membres del Govern. En fi, ara ja tenim clara quina és la posició d'aquest Govern, així com abans el president Mas no ha contestat clarament què pensa fer, es veu que vostès sí, que és, per una banda votar en contra de la dació en pagament del Parlament de Catalunya, per altra banda entendre que el Parlament de Catalunya no té competències, per l'altra apropiar-se o intentar apropiar-se d'una regulació que s'envia al Congrés dels Diputats, a efectes que Espanya aprovi aquesta regulació. Doncs miri, en aquest cas nosaltres li fem més cas al seu portaveu del Govern, a qui confiem més en la verge. Confiem més en la Mare de Déu, i pensem que la Mare de Déu té més possibilitats de resoldre aquest problema que no la seva absoluta incompetència d'enviar-ho al Congrés dels Diputats a efectes que quedi ajornat i aparcat en un calaix, després ja entrarem en el contingut d'aquesta llei, i per altra banda intentar apropiar-se d'una norma que l'única cosa que fa és generar expectatives als ciutadans per a la frustració, perquè com vostè hauria de saber, aquesta Proposició de llei no serveix per absolutament més que per intentar posar-se medalles.

Gràcies, senyora presidenta.

La presidenta

En nom del Grup Parlamentari de Convergència i Unió té la paraula l'il·lustre senyora Meritxell Roigé.

Meritxell Roigé i Pedrola

Gràcies, presidenta. Des del grup de Convergència i Unió agraïm la intervenció del conseller en nom del Govern, i ens sorprèn que aquesta intervenció els molesti i no l'entenguin, i sembla que els estranyi tant, quan el Govern el que està dient és que està al costat dels grups parlamentaris i els està donant suport en aquesta Proposta, sense oblidar que el Govern sempre pot intervenir quan ho demani, per tant no entenem que els estranyi tant i que els molesti d'aquesta manera.

No entraré ara a replicar el que han dit respecte a les polítiques d'habitatge, crec que ja tots en som conscients i n'hem parlat molt sovint de com hem trobat el Departament d'Habitatge, la situació trobada al Departament d'Habitatge, el forat trobat al Departament d'Habitatge, i crec que ara no pertoca parlar-ne, però en tot cas les polítiques que està fent aquest Govern és de suport a les famílies i de suport a les polítiques d'habitatge incrementant tots els esforços amb els recursos que tenim, que ja saben també quins són, i per tant acabo agraït de nou al conseller la seva intervenció i el suport rebut per part del Govern amb aquesta iniciativa.

La presidenta

A continuació i per posicionar-se sobre el text del dictamen té la paraula en primer lloc, en nom... Ai, sí, perdó, el relator, té la paraula el relator, diputat honorable senyor Salvador Milà. Perdó.

Salvador Milà i Solsona

Bé, tornem a començar. Bon dia a tothom, senyores i senyors diputats, honorables consellers i conselleres. També una salutació per al senyor Francesc Vendrell, de la Sindicatura de Greuges, representants de la plataforma Afectats per la Hipoteca, representants del Col·legi d'Advocats i públic assistent, i en definitiva tothom que té interès per aquest tema.

Pujo aquí, efectivament...

Fitxer 8

...[efectivament,] com s'ha dit, per agrair, primer de tot, que se m'hagi designat com a relator d'un projecte que té el seu origen en tres propostes: la presentada pel Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya, la presentada pel Grup de Ciutadans i la presentada pel Grup d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, al voltant dels temes de dació en pagament i també de com abordar el sobre-endeutament familiar al voltant de la pèrdua de l'habitatge habitual com a conseqüència d'execucions hipotecàries. També cal deixar constància que hi va haver una proposició de llei del Subgrup de Solidaritat per la Independència que

plantejava la problemàtica des del punt de vista de les competències estrictament autonòmiques i que per majoria la cambra va rebutjar.

La ponència està constituïda, com crec que és prou conegut, per la Senyora Meritxell Roigé, en nom del Grup de Convergència i Unió; el senyor Roberto Edgardo Labandera, pel Grup Socialista; el senyor Pere Calbó, pel Grup Parlamentari Popular; el senyor Pere Aragonès, pel Grup d'Esquerra Republicana; la senyora Carme Rivera, pel Subgrup de Ciutadans, i per mi mateix, que m'han fet l'honor, repeteixo, de poder actuar com a relator cedint-me el dret que tindrien els dos grups promotors també junt amb nosaltres de fer-ho.

Hem acabat treballant en ponència única, això és l'important, és a dir, una ponència que tracta d'abordar de forma valenta i clara la totalitat dels problemes que estan afectant, i afectaran encara per desgràcia a centenars de milers de famílies, des de l'explosió de la bombolla immobiliària i la crisi financera associada. Per fer què? Ras i curt, com diu l'article primer del projecte que hem consensuat, per establir mesures destinades a resoldre el sobre-endeutament de les persones físiques i de les famílies que estigui vinculat a l'adquisició de l'habitatge habitual amb inclusió expressa de la possibilitat de dació de l'habitatge en pagament del deute hipotecari simplificant el procediment concursal i incidint en la regulació del mercat hipotecari per garantir a les persones afectades tant el manteniment de la condició d'inclusió social, com l'accés en noves oportunitats. És, en definitiva, un intent de tractar globalment problemàtiques que fins ara estaven dissociades i que la dació en pagament era clarament limitada, com s'havia anat posant de manifest durant aquest període, tractant la totalitat dels deutes associats normalment a la pèrdua de l'habitatge habitual, també la situació social i de disposició del dret de l'habitatge per part de les persones que la perden, que perden aquest habitatge com a conseqüència d'una execució hipotecària, garantint a aquestes persones una segona oportunitat, és a dir, la possibilitat de continuar treballant d'una forma ordenada i amb recursos suficients per mantenir-se, per mantenir un habitatge i alhora per poder liquidar aquella part de deutes que les seves possibilitats li permetin, amb un temps limitat i sempre que això sigui conseqüència de la pèrdua de l'habitatge habitual.

Què hem constatat? Hem constatat que ha estat molt important en la formulació d'aquest projecte, d'aquesta proposta, les intervencions poques vegades en la

història del Parlament, crec que tots coincidirem, ha estat tan important les aportacions que ens han fet els compareixents, han comparegut des del síndic de greuges, acompanyat també del director de l'àrea de Consum i Territori, que després en farà referència a l'aportació que han fet; les plataformes d'afectats per la hipoteca; les associacions d'usuaris, de consumidors, associacions veïnals, taules del tercer sector, Càrites, sindicats, organitzacions patronals, director de la federació Catalana de Caixes d'Estalvis, diversos economistes, catedràtic, especialistes, i fins i tot va poder intervenir el senyor Sergi Nasarre Aznar, doctor en dret europeu i màster en economia, inaugurant una possibilitat que tenim en aquest Parlament de fer una intervenció des d'Estats Units per vídeo conferència – ho dic perquè alguna vegada s'havia plantejat la dificultat de fer comparèixer a determinades persones si residien a l'estranger, avui les noves tecnologies permeten amb tota normalitat fer una compareixença a distància. Per últim, l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona, tots els col·legis: registradors, notaris, etcètera i magistrats dels Jutjats Mercantils i de Primera Instància de Catalunya. També vull destacar, per l'interès que va tenir, la compareixença del senyor Antolín Sánchez Presedo, és l'eurodiputat ponent en aquest moment de la reforma de la directiva europea sobre dret hipotecari, sobre la reforma de la hipoteca a nivell europeu, que ens va marcar molt clarament quines seran les directives que la Unió Europea establirà i que van precisament en la línia de que estem plantejant en aquest moment.

Què és el que hem constats, en definitiva? Que hem de fer efectiu el dret a l'habitatge que està reconegut constitucionalment i estatutàriament, article 51 de la Constitució. També en els aspectes de consumidors i usuaris, aquest és un aspecte que ha anat combinat, dret de l'habitatge, dret de consum i usuaris, que estan al nostre Estatut d'autonomia, les persones en llur condició d'usuaris tenen dret a una protecció i a la seguretat respecte les condicions contractuals i els interessos econòmics han de ser especialment protegits o el dret a les persones que no disposen de recursos suficients per accedir a un habitatge digne.

Per tant, hem estat fent un treball que sí creiem que és útil, creiem que és útil i hem arribat a aquest consens perquè, en definitiva, respon a un clam social, i això s'ha notat, és a dir, hem estat un any, és cert, després m'hi referiré en la intervenció que faci com a grup parlamentari, per valorar les diferents situacions, però aquest

temps ha estat important perquè hem rebut de la societat tot una sèrie de valoracions, d'aportacions, de consideracions i també de comparatives amb altres ordenaments jurídics que ens han fet veure que el sistema que teníem nosaltres, el nostre país, era manifestament millorable, requeria aquesta millora. Ara no entraré a valorar-la perquè ja serien apreciacions, cada grup podrà fer les seves.

Sí que vull dir que, en definitiva, el projecte és bastant complert perquè conté, per una part, unes primeres mesures per evitar que la situació es produeixi, és a dir, mesures per limitar el sobre-endeutament en el cas de concessió de préstecs hipotecaris des del punt de vista de la taxació, des del punt de vista del límit màxim del crèdit que es pot concedir, també en el tema dels interessos moratoris, posant-hi límits. I aquí vull deixar constància que la Generalitat de Catalunya ha assumit, i d'això ens n'hem de felicitar tots, que tot allò que poden ser competències en matèria de consum, en matèria de clàusules contractuals que es estan en l'àmbit de les competències de la Generalitat s'han tingut en compte i s'han incorporat ja al Projecte del Codi de consum que ha entrat. Per tant, no fem una fugida d'estudi, tot allò que podem assumir a l'ordenament català serà assumit a l'ordenament català.

Els altres aspectes més importants són, en definitiva, la clau de volta d'aquest projecte és el procediment per liquidació ordenada del deute que inclogui l'habitatge habitual amb un procediment extrajudicial, un procediment extrajudicial àgil, econòmic, en què es pot tenir assistència de mediació, amb la creació de les entitats, el que en diem les comissions de sobre-endeutament, que després ens hi referirem, amb un procediment de conciliació i d'acord tutelat per aquesta comissió que arriba a unes conclusions determinades i que si no és impugnada per una quota determinada del deute és vàlid, té plena vigència, i si no hi ha un procediment molt ràpid de tipus incidental davant dels jutjats mercantils per avalar o no avalar aquest acord.

Aquesta possibilitat comporta dintre seu l'aspecte de la dació en pagament, però també comporta, tant si es va per aquesta via extrajudicial, com si després acaba anant a la via del concurs específic, especial, que es crea precisament per aquestes situacions de sobre-endeutament familiar, nosaltres creiem que he de posar de relleu, i crec que tots els grup hi estem d'acord, que es contempla el tema de garantir la en l'ús de l'habitatge ja sigui el mateix habitatge, ja sigui cridant a les

autoritats competents en matèria de serveis socials i de polítiques d'habitatge per garantir que aquesta persona podrà continuar gaudint d'un habitatge digne, podrà tenir el seu pla per continuar treballant i gaudint dels recursos mínims pel seu sustentament i el de la seva família, i també podrà liquidar aquella part dels deutes, no només del que hagi pogut quedar de l'hipotecari, sinó d'altres deutes associats de tal forma que amb un límit determinat de temps, que com a molt és cinc anys, queda totalment alliberat i condonats tots els deutes que no s'hagin pogut liquidar de forma ordenada. Per tant, creiem que la proposta, que per força ha tingut de ser consensuada amb diferents forces polítiques és prou equilibrada i respon als criteris de seguretat jurídica que se'ns indicaven. Respon també, i vull deixar-ne constància, perquè ho he dit abans, al treball que ens va fer arribar el síndic de greuges d'una comissió constituïda per magistrats, per catedràtics, per professionals, per gent de Càritas, per persones afectades, que després d'analitzar la legislació comparada acaba fent una sèrie de recomanacions que són essencialment coincidents amb aquestes conclusions.

Acabo només, doncs, agraint també la col·laboració del Departament d'Habitatge, el senyor Carles Sala ha tingut una contribució important en ajudar a donar aquest suport; especialment també vull agrair al professor Martí Batllori que ens ha assessorat en aquest tram final de la formulació; vull agrair especialment també, i no per forma protocol·lària, al lletrat de la comissió, pensin que hem tingut més de deu, jo crec que moltíssimes més de deu, encara que formalment són deu, però hi ha hagut un treball constant d'intercanvi de documents, i el senyor Pere Sol ha fet una tasca molt important a l'hora de trobar redactats i sintetitzar, diríem, les diferents postures. I, en definitiva, jo crec que hem d'agrar a la societat catalana que hi hagi hagut aquesta pressió sense crear, i després tindrem ocasió quan intervingui com a grup, sense crear falses expectatives. Ho deixem clar: és una proposició que hem de portar a Madrid, però és una proposició molt important, primer, perquè està tècnicament ben construïda, perquè respon als criteris de dret comparat i perquè sobretot tindrà el suport si no unànime quasi unànime de tots o de la majoria d'aquest Parlament i perquè d'haver-hi un compromís de tots plegats que aquesta mateixa unitat i aquesta mateixa voluntat vagi també a Madrid al voltant de la gent que també està lluitant pel mateix tema.

Gràcies, senyora presidenta. I gràcies de nou a tots els membres de la ponència, com ja m'hi he referit, per haver-me fet aquest honor de poder parlar en nom de tots ells.

El vicepresident primer

Gràcies, honorable diputat. Exposats els treballs de la comissió per part del relator ara és el torn dels diferents posicionaments dels diferents grups parlamentaris sobre el text del dictamen, i en primer terme té la paraula el diputat Roberto Labandera, en nom del Grup Parlamentari Socialista.

Roberto Edgardo Labandera Ganachipi

Gràcies, president. Pujo a la tribuna per fer el posicionament del nostre grup amb relació a aquesta iniciativa, una iniciativa que és realment una iniciativa d'una gran transcendència des del punt de vista social, legislatiu i polític, i voldria començar agraint al moviment cívic, a la Plataforma de les persones afectades per la hipoteca, i al conjunt d'entitats socials i cíviques que en aquest país han promogut aquest debat. I també voldria agrair l'aportació important, jo crec d'altíssima qualitat, que s'ha fet per part dels compareixents i en especial pel Col·legi d'Advocats –saludo, doncs, al senyor Jesús Sánchez, que ha estat també, doncs, un membre molt actiu a través no només en tot el conjunt de la intervenció seva el dia de la compareixença, sinó en aquest treball sistemàtic que ha continuat durant els últims mesos per tal d'enriquir les propostes i de fer d'aquestes propostes unes propostes específiques. Vull també agrair als companys que m'han donat l'assistència, en aquest cas, el senyor Isidor García, la senyora Agnès Pardell, a la tècnica del meu grup, Odile Rombouts, i també, ho diré d'una forma clara, a tots aquells companys i companyes militants i simpatitzants socialistes que des de baix cap a dalt van obtenir que el meu partit tingués un canvi de posició al que havia estat en èpoques anterior. I com que jo crec que en aquest debat és important tenir aquesta transparència i aquesta franquesa ho diré a tots aquells regidors i regidores d'habitatge, saludo a la regidora de Terrassa, tots aquells alcaldes i alcaldesses que han promogut en els seus ajuntaments mocions per tal que aquesta tema fos no només assumit pels ajuntaments sinó també discutit per la ciutadania.

Dit això, jo també vull agrair als companys de la ponència, sobretot l'aprenentatge en temes jurídics als quals ha estat possible, a la Secretaria d'Habitatge, al senyor Carles Sala per la seva aportació, jo diria cabdal en la fase final d'aquest projecte, i al doctor Martí Batllori per la seva aportació en matèria de text; al representant de la Sindicatura de Greuges, en fi, a tots aquells que han fet possible un treball com el que fem avui.

També em sumo a allò que deia el senyor Milà d'una forma molt clara, avui no arribem a l'aprovació d'una modificació legislativa sinó a un moment d'impuls legislatiu que ha de seguir a la Carrera de San Jerónimo, a Madrid, al Congrés dels Diputats. Per tant, la possibilitat important és que avui surti això, surti aquest impuls legislatiu, aquesta proposició de llei amb el màxim de suports, màxim de suports que a més a més requerirà de treball polític amb les forces polítiques d'aquells partits que tenim representació al Congrés, però també el necessari treball polític per generar al conjunt de la societat –al conjunt de la societat– l'estat d'opinió favorable a una reforma d'aquestes característiques.

Jo voldria centrar la meua intervenció en el tema bàsic, en el tema fonamental, que és el dret a l'habitatge, no és exclusiu –no és exclusiu– per a nosaltres el tema que fa referència a la modificació legislativa, el gran tema que tenim de fons és com garantim el dret a l'habitatge en un moment, en tota l'etapa d'una família, però en un moment especial com el que avui tenim de crisi econòmica i social...

Fitxer 9

...realment aquest és el que preocupa i anima al nostre grup a sumar-se a aquest consens i ha treballat en aquesta direcció.

Hem de ser conscients d'aquesta situació econòmica del país que ens obliga a legislar en tema hipotecari, però sobretot el que hem de treballar és per la garantia que aquesta llei pugui ser efectiva en la seva plenitud, garantint el dret d'accés a l'habitatge a les persones i a les famílies que ho han perdut a causa de crisi hipotecària.

Per això es referia abans el relator, doncs, nosaltres hem plantejat l'esquema legislatiu en una sèrie de punts, als quals em referiré de forma genèrica. El primer sobretot és la legislació sobre el sobreendeutament. Un dels pocs països d'Europa que no té una legislació sobre el sobreendeutament, per evitar el sobreendeutament, és l'Estat espanyol. I, per tant, doncs, aquesta és la primera de les grans aportacions que fa aquest projecte, centrar-nos en una primera situació és: «Com hem arribat a aquestes circumstàncies i, per tant, com les evitem de cara al futur?»

La segona qüestió important, és que es crea un instrument que creiem que és un instrument nou, innovador que s'ha d'articular, que s'ha de desenvolupar, però que ha de tenir una ràpida implementació perquè sigui útil, que és la Comissió de Sobreendeutament. Que és un instrument extrajudicial, perquè si un element recordem tots de les compareixences dels representants judicials, els jutges i la jutgessa que van comparèixer, diu: «Aquest és un tema que hauria de sortir de la justícia, si hi ha un procés d'acord, i perquè pugui ser tractat de forma extrajudicial.» Per dir-ho d'alguna forma, la desjudicialització d'aquesta problemàtica, aportaria major rapidesa en la resolució dels temes i, evidentment, una millor solució.

La comissió és, i ja podreu veure en el text que es desenvolupa, crec que té una gran virtut, que rau, lògicament la justícia d'aquest plantejament rau en el fet que la mateixa comissió pot recomanar l'alliberament del deute mitjançant intervenció judicial. És a dir, el problema no està exclusivament que la persona pugui tornar el bé que no pot pagar, sinó en la continuïtat del deute. Aquí hi ha un tema important. Segurament la primera part es produeix, de fet, quan la persona deixa de pagar, el problema és com l'alliberem del deute.

I, en aquest sentit, el plantejament que fa aquest projecte de llei és d'un pla ordenat d'eliminació de resolució del deute, i aquest pla ordenat el que fa justament és, no només garantir que pugui tornar el bé per acabar amb l'endeutament; dos, que la persona fa aquest pla ordenat de liquidació del deute amb les possibilitats que tingui que pagar, però no de forma permanent ni continuada ni per tota la seva vida, sinó amb un límit de cinc anys, i, tres, la mateixa comissió pot requerir l'ajut de les administracions públiques –pot requerir de les administracions públiques– per garantir el dret a l'habitatge d'aquella persona. I aquí és, jo crec, la justícia

absoluta que té aquest plantejament, i el valor que té el treball d'aquesta Comissió de Sobreendeutament.

Un altre tema important és, en els casos que no puguem resoldre per la via de la Comissió de Sobreendeutament, la solució, no puguem obtenir la solució, no puguem pactar aquell pla, no podem posar-lo en marxa, és la possibilitat que es recorri a la via judicial, al procés concursal davant del Jutjat del mercantil. Però també aquí, la feina està basada justament en el reconeixement de la necessitat d'una acció planificada. Aquesta acció planificada és el Pla de liquidació ordenada del deute. Crec que és una peça clau, és una peça importantíssima d'aquest procediment.

I també tornem a la mateixa lògica, la mateixa lògica és que el jutge ha assistit, fins i tot per a aquells serveis de l'Administració, com els serveis socials, doncs, que pugui garantir la informació més precisa sobre la situació de la persona afectada, pugui, no només redactar el pla, sinó també exercir una funció de tutela durant un període determinat, fins a cinc, anys, no més enllà de cinc anys, per veure com es compleix la liquidació del deute i que, fins i tot, arribat aquest període, pugui dictaminar la capacitat, la possibilitat d'aquella persona o d'aquella família perquè aquell deute sigui eliminat.

El procés concursal, acaba per tant en aquest procés, que és l'exoneració del deute, i l'exoneració del deute ens porta al tema de la dació en pagament. La dació en pagament i l'exoneració del deute jo diria que són els altres dos elements claus: Un és el procés assistit, el procés d'acompanyament; l'altre, la possibilitat que aquella persona no quedi per tota la vida lligada a un deute de caràcter hipotecari. I com es deia abans també, basat en un principi que és important, que és el principi de la segona oportunitat, allò que la legislació europea ja té consolidada i que Espanya no ha posat en la seva legislació. Esperem que aquest tema prosperi, justament perquè aquests són..., els efectes d'aquesta mesura podrien ser enormement positius.

Però, i aprofito, conseller que vostè segueix el debat, per dir una cosa important. Quan parlem de l'acompanyament en aquest procés, i la capacitat que dóna aquest text legislatiu que esperem que es converteixi en norma real a través del debat en el Congrés dels Diputats, de requerir a les administracions públiques accions de seguiment, accions de mediació i subministrament d'habitatges, les

administracions públiques s'obliguen d'una forma fonamental, d'una forma importantíssima, en compliment del dret constitucional a l'habitatge, en compliment també del reconeixement del dret estatutari.

Per tant, doncs, molta feina ve a les administracions públiques, a les comunitats autònomes que són les que tenen la competència exclusiva en matèria d'habitatge, i jo crec que això és un tema clau que avui hauríem de subratllar, les competències en matèria d'habitatge corresponen a la Generalitat de Catalunya, que les pot conveniar amb l'impuls local i municipal perquè en tenim una llarga tradició al nostre país, d'intervenció en matèria social i en matèria d'habitatge per part dels ajuntaments, però, compte, que la responsabilitat és del Govern de la Generalitat. I, per tant, ha de ser una prioritat absoluta.

Ens hem de preparar perquè aquesta llei en el moment en què sigui aprovada al Congrés de Madrid tingui els instruments de l'Administració pública per quan sigui requerida l'Administració pública pel jutge o per la Comissió de sobreendeutament, tinguem els instruments a l'abast. Perquè, si no, tindrem una llei progressista, una llei solidària, però no comptarem amb la capacitat de la seva aplicació. I això, conseller, vol dir que en el proper pressupost de l'any 2013 s'han de fer les reserves necessàries per fer les polítiques que li corresponen des del punt de vista de la competència exclusiva, però, a més a més, per preparar uns recursos complementaris a fi i efecte que això que ja s'està produint perquè els jutges no han esperat aquesta norma, molts jutges han fet sentències que, d'alguna manera, ja vénen a donar resposta a les necessitats de les persones i de les famílies, però en tot cas, el que el jutja ha de comptar i ha de tenir és el recurs públic que garanteixi que aquella persona tingui i surti d'un procés amb la garantia d'un accés a un habitatge en condicions per a la seva família i per a ell mateix.

Són aquestes..., jo crec que aquí està la justícia, l'altra pota de la justícia d'aquest plantejament. No deixem exclusivament, tot i que ho recull, perdó, en el procés concursal, el procés concursal també diu: «No exclusivament les administracions públiques...» –diu– «...també hi ha la possibilitat que el mateix creditor» –els bancs– «puguin acordar amb el deutor, si aquesta és la situació, que sota el règim de lloguer o el que sigui, es pugui quedar a viure en aquell pis, pugui romandre vivint en aquest pis, pugui continuar tenint, almenys d'una forma..., en un període de transició, per un període determinat, doncs, pugui tenir dret a sostre, que és el

dret fonamental que nosaltres creiem que hem de tenir i que hem de garantir en aquestes circumstàncies »

I és per això, conseller, que creiem que les polítiques d'habitatge han de ser la prioritat del seu departament, i han de ser prioritats del Govern. No entraré en el conjunt de xifres que es donen sobre les famílies afectades, però sí diré que el president del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, aquí en seu parlamentària, ja va establir, se'ns va dir que l'any 2011 el volum de sentències d'execucions hipotecàries superava els onze mil casos. No totes les execucions hipotecàries són d'habitatge habitual, element clau també d'aquesta proposta, no totes ho són, però entenem que hi ha un percentatge molt alt d'aquelles que sí, ho són.

I el que ens preocupa, i ens preocupa molt, és saber exactament què passa en la postdació, és a dir, la dació és una solució legislativa que incorporem al cos legislatiu, si en tenim el suport del Congrés, de les Corts Generals, Congrés i Senat, però el que sí és absolutament clar i absolutament basic, és que hi ha una situació postdació que és la que nosaltres hem de garantir des de les polítiques públiques.

Compti, conseller, amb un sentiment general de tots els grups de voler anar en la mateixa direcció, de caminar en la mateixa direcció, però caminar en la mateixa direcció vol dir que haurem d'agafar unes motxilles carregades de recursos, perquè la justícia tingui recursos, perquè els serveis socials tinguin recursos, perquè la política d'habitatge tingui recursos. No li estic demanant exclusivament més diners, però sí haurà d'haver recursos i els diners hi hauran de ser, perquè això es produeixi, perquè si no, el que podem fer aquí és una gran manifestació de voluntat, però no farem una ajuda i una aportació efectiva al desenvolupament de les polítiques públiques.

Agraeixo als companys i a les companyes amb els quals hem treballat, al lletrat, també s'ha dit, però sobretot per un factor important, l'acord sobre aquest tema no només pot ser la resposta a una urgència social, la resposta emocional o ètica a una urgència social. Crec que ens hem de comprometre i aquest sentit, hauria de ser el sentit de la nostra votació, en treballar perquè hi hagi una política d'habitatge, hi hagi una política pública d'habitatge, concretada amb el conjunt

d'agents, que no deixi a ningú fora de la circulació social, o dit amb altres paraules, perquè no aboqui a ciutadans i ciutadanes del nostre país a l'exclusió social.

Demano el vot, ja sé que el vot hi serà, però demanem el vot i ens sumarem en aquesta iniciativa legislativa. I, finalment, voldria dir: «També vull agrair als grups polítics que van presentar la proposició, que han fet possible aquest debat i que en realitat el que fem és una construcció senzilla de desenvolupament d'un dret que és el dret a l'habitatge i que, a més a més, aquest Parlament ja s'havia manifestat quan es va votar la Llei de l'habitatge l'any 2007.»

Moltes gràcies, president, conseller.

El president

Gràcies diputat. També per posicionar-se sobre el text del dictamen, té ara la paraula l'il·lustre diputat senyor Pere Calbó en nom del Grup Parlamentari Popular.

Pere Calbó i Roca

Gràcies, president. Honorables consellers, un dels efectes més greus de la crisi econòmica i de l'esclat de la bombolla immobiliària ha estat la pèrdua o el risc de pèrdua de l'habitatge habitual per part de moltes famílies, fruit del que s'ha anomenat el sobreendeutament, en la majoria de casos sobrevingut que pateixen la situació d'atur i la pèrdua, el risc de pèrdua de l'habitatge habitual posa en un greu risc d'exclusió social a milers de ciutadans. Famílies que mentre els seus progenitors treballaven podien assumir la hipoteca, tenien capacitat de retornar el seu endeutament. Però famílies que des del 2007, o ambdós o un dels progenitors han passat a l'atur, han passat d'una vida normal o amb certa comoditat, a no tenir garantides les seves necessitats més bàsiques com és disposar del seu habitatge.

Com es diu en el preàmbul de la proposició, després d'esgotar els recursos, moltes famílies veuen com perden l'habitatge, com subsisteix el deute del crèdit hipotecari, i es veuen abocades a un estat d'insolvència. A més, en molts casos aquesta situació s'ha vist agreujada per determinades pràctiques dels bancs que són rebutjables.

Per ser justos, també cal assenyalar que les entitats financeres, especialment en els darrers temps, han canviat algunes d'aquestes pràctiques i s'han avingut a cercar solucions amistoses amb els seus clients en alguns casos. Encara que no

hem desterrat del tot determinades pràctiques que són absolutament rebutjables i determinades modificacions [#], no tenen plena eficàcia precisament per aquest tipus de pràctiques.

Fins ara s'ha volgut centrar molt el debat exclusivament en la dació en pagament, és a dir, en quedar alliberat totalment del deute de la hipoteca, lliurant l'habitatge hipotecat. És cert que en el cas d'incompliment o en el cas de variació del preu de l'habitatge es fa recaure el cost d'aquesta variació exclusivament en el deutor. I nosaltres ens preguntem com és possible que si el banc i el client a l'hora de subscriure la hipoteca es posen d'acord amb el valor de l'habitatge, si aquest...

Fitxer 10

...varia aquesta variació només l'assumeixi el client? Questa situació és clarament injusta. O es que les entitats financeres i les societats de taxació no tenen cap responsabilitat en com es taxaven els immobles al nostre país? Jo crec personalment que sí.

En el nostre ordenament jurídic la dació en pagament només era possible si el banc i el client l'havien previst expressament al signar el contracte hipotecari. Per fer front a aquesta situació l'anterior Govern de l'Estat, del Partit Socialista, va promoure determinades modificacions legislatives, al nostre entendre molt concretes i parcials, i va posposar en el temps l'adopció de mesures que anessin al fons del problema amb una visió molt més àmplia.

Amb el nou Govern de l'Estat, del Partit Popular, es fa un salt qualitatiu i una de les primeres resolucions que adopta com a Govern és precisament el Reial Decret legislatiu 6/2012 que va ser convalidat posteriorment per les Corts generals. I per què afirmem que és un salt qualitatiu? Perquè no fa una modificació concreta, sinó que impulsa un conjunt de mesures per protegir els deutors hipotecaris que no tinguin recursos. A més de la moderació dels interessos moratoris, mesures fiscals d'accés a l'habitatge, d'ajudes a lloguer a les persones afectades, i sobretot la possibilitat de continuar disposant de l'habitatge malgrat l'execució hipotecària. Per primera vegada en el nostre ordenament jurídic es preveu la dació en pagament en

determinats supòsits i sense que aquesta estigués prevista en el contracte de préstec.

Altres governs havien parlat molt i havien fet poc. El Govern del Partit Popular va parlar poc i parla poc sobre aquests àmbit, però ha aprovat mesures de protecció dels deutors hipotecaris que van molt més enllà que d'altres governs. Es pot dir que aquestes mesures de protecció s'estenen a aquelles persones en una situació econòmica més extrema? La resposta és que sí. Es pot dir que en diferents graus hi ha moltes més famílies afectades per aquesta situació? La resposta torna a ser que sí. Amb l'aprovació d'aquest Reial Decret Llei el Partit Popular manté una actitud de cofoisme? La resposta és que en absolut.

Reconeixent que és un avanç molt important, pel Partit Popular català cal continuar treballant per donar resposta a la situació crítica que viuen moltes famílies al nostre país. Per això des d'un primer moment hem treballat de forma activa, conjuntament amb la resta de grups parlamentaris, per poder formular una proposta de treball que pugui contribuir a la tasca legislativa de les Corts generals que és a qui correspon aprovar les modificacions legislatives. Per això cal advertir i cal subratllar que el que avui aprovem és una proposta de treball i que no tindrà un efecte immediat. Ha de seguir la seva tramitació parlamentària, que portarà el seu temps, i que aquest text pot ser modificat per les Corts generals, perquè és qui té l'atribució per fer les modificacions legislatives.

La proposta que se sotmet a votació avui en el Parlament de Catalunya és un text articulat, i subratllo, és un text articulat, que s'ha definit perquè pugui encaixar en el nostre ordenament jurídic, a diferència dels informes de la Defensora del Pueblo de gener de 2012 i del síndic de greuges de juliol de 2012, que són un seguit de recomanacions sense articular-se en un text legislatiu, i aquesta diferència és una diferència substancial. La proposta va en la línia i en l'esperit que esmentàvem abans del Decret Llei aprovat pel Govern de l'Estat i convalidat per les Corts generals.

I quins són els objectius fonamentals d'aquesta proposta? Doncs, són establir un conjunt de propostes i de límits que protegeixin el consumidor quan signa una hipoteca amb una entitat financera i evitar situacions de sobreendeutament, protegir els ciutadans en l'accés i sobretot en el manteniment del seu habitatge habitual, es proposa una especial protecció quan entre els deutes hi ha la

possibilitat de perdre l'habitatge habitual, s'estableixen mesures que tracten de parar el degoteig continu de desnonaments que estem vivint, es donen eines als deutors perquè puguin pagar els seus deutes, entre les que s'inclou la dació en pagament, o el perdó total i parcial del deute i alhora no es vegin abocats a l'exclusió social. S'exigeix en tot moment, i això és important subratllar-ho, la bona fe del deutor hipotecari, i una actitud de col·laboració en els procediments. I es fa una especial èmfasi que es garanteixi que els ciutadans que es troben en aquesta situació se'ls garanteixi l'accés a un habitatge digne, ja sigui el que estiguin gaudint o un altre, i aquesta responsabilitat recau principalment en la Generalitat de Catalunya, perquè és qui té les competències en matèria d'habitatge, i en l'Administració local. I en un segon terme, però que també és important de fer-lo copartícips, les entitats financeres.

Es regulen també algunes especialitats del procediment d'execució hipotecària quan es referix a habitatges de protecció pública, en el sentit de garantir un ús de protecció pública d'aquests habitatges. I com ja s'ha dit i ja s'ha fet referència, es preveuen dos procediments: un, de caràcter extrajudicial, que ha de ser més ràpid i barat, i un altre de caràcter judicial com a especialitat del procediment concursal en la jurisdicció mercantil. La finalitat dels procediments és que deutors i creditors puguin arribar a acords de com es satisfaran els deutes i de com el deutor pot continuar gaudint del seu habitatge o d'un altre que garanteixi el seu accés a l'habitatge. Dit en altres paraules: el procediment finalitza amb un Pla de liquidació ordenada de deutes de la persona en la qual en funció de la seva situació, en la situació del deutor, es poden acordar mesures d'exoneració total o parcial del passiu pendent o la dació en pagament, conjuntament amb els compromisos de deutor en el pagament del deute, però el que és important i substancial és que aquests compromisos de pagament no s'estenen al llarg de tota la vida del deutor, com succeeix avui en dia o previsiblement succeeix avui en dia, sinó que es limiten en el temps, amb un termini màxim de cinc anys, on aquest acord entre creditor i deutor, doncs, s'estableix que satisfarà aquest deute.

I la segona especialitat, que és important fer referència, és que el pagament del deute per part del deutor es fixa en funció de la seva capacitat econòmica, i es garanteix que el deutor disposarà dels recursos suficients per satisfer les seves necessitats vitals bàsiques. Per una banda garantim que el deutor ho satisfaci les

seves necessitats vitals bàsiques i alhora, garantit això, com pot satisfer el pagament dels seus deutes.

Des del Partit Popular català entenem que la proposta que avui s'aprovarà i que donarem suport és una bona proposta. Som conscients que hem optat per algunes solucions determinades i que de forma legítima hi ha persones o entitats o col·lectius que proposen altres solucions que també poden ser vàlides, i posarem alguns exemples molt ràpidament. Nosaltres limitem l'aplicació d'aquests procediments a l'habitatge habitual, quan també es proposa en altres àmbits que es pugui estendre al la qual del negoci, o el procediment extrajudicial s'encarrega a una comissió administrativa per evitar sobrecarregar encara més els jutjats de casa nostra, o en altres també proposen que aquesta funció la puguin desenvolupar els notaris. S'encarrega el procediment judicial als jutjats mercantils quan hi ha col·lectius que també proposen de forma legítima que es pogués encarregar als jutjats civils de primera instància. I també l'actualitat hi ha un seguit de jutges i tribunals que consideren que el deute hipotecari queda saldat amb l'adjudicació a l'entitat financera de l'habitatge, d'acord amb la taxació que es va fer al subscriure el contracte de préstec.

Amb aquests exemples ens adonem que hi han diverses solucions, des del Parlament de Catalunya hem optat per les que entenem que són més eficaces, però correspondrà al Congrés i al Senat procedir a l'aprovació d'aquelles que considerin més adients. Per cert, un apunt només: en el Congrés dels Diputats alguns grups parlamentaris que avui votaran a favor d'aquesta proposta han presentat altres propostes diferents a aquesta.

I finalment la proposta inclou un seguit de propostes en l'àmbit fiscal, especialment en l'àmbit de les plusvàlues i de l'impost sobre la renda, per evitar disfuncions en la tributació quan es lliure l'habitatge a l'entitat financera.

No podem oblidar que aquests és un fenomen complex, que es deu a múltiples causes, i que per donar resposta satisfactòria als ciutadans cal impulsar mesures en diverses vessants. S'ha fet esment a l'inici o en el torn del Govern, però crec que és important fer-hi referència ara. Nosaltres, avui, aprovem una proposició que lliurarem a les Corts generals, al Congrés i al Senat, per la seva tramitació, però és evident que també n'hi ha un seguit de competències que corresponen al Govern de la Generalitat, especialment les centrades en l'àmbit de la protecció dels

consumidors i de l'accés d'habitatges, dos matèries o totes les competències relacionades amb l'habitatge, que corresponen les seves polítiques impulsar-les des del Govern de la Generalitat.

Des del nostre Grup Parlamentari, vostès coneixen perfectament que hem fet especial insistència amb aquesta qüestió i que era també la nostra responsabilitat, també com a Parlament de Catalunya, reclamar al Govern que fes un exercici ple de les seves competències en aquests dos àmbits com a part de les solucions que hem d'aportar a l'hora d'enfrontar-se amb aquest fenomen complex.

Nosaltres tampoc volem acabar la nostra intervenció sense apel·lar de nou a la responsabilitat social de les entitats financeres, especialment durant aquests mesos que pot durar la tramitació de les modificacions legislatives, han contribuït a crear el problema i ara han de ser també part de la solució d'una forma activa, facilitat una solució que garanteixi l'ús de l'habitatge a les persones i als deutors afectats.

Els ciutadans ens reclamen que estiguem a l'alçada i que tinguem alçada de mires, que tots plegats siguem capaços de treballar conjuntament per aportar propostes i solucions per fer front a aquesta xacra que suposa perdre o tindre el risc de perdre l'habitatge habitual. Hem de fer esment que per poder elaborar aquesta resposta en el Parlament de Catalunya hem tardat més de setze mesos, que ha estat un temps molt ben empleat. Ara lliurarem aquesta proposta al Congrés per la seva tramitació parlamentària que també portarà el seu temps, d'acord amb el Reglament del Congrés i del Senat.

De tots els grups que tenim representació en el Congrés depèn que continuem treballant per fer que aquesta proposta es converteixi en llei, en les modificacions que siguin adients, o caure en el curt termini i utilitzar aquesta qüestió com a element de desgast del Govern. Nosaltres hem de manifestar, com ja ho hem fet en anteriors comissions, des d'aquesta tribuna, que alguns grups ja ho han utilitzat aquest element per cercar aquest desgast del Govern en el Congrés dels Diputats i en el Senat. I creiem que nosaltres això és un greu error.

Des del Partit Popular català volem continuar treballant per aportar als ciutadans solucions als ciutadans que legítimament les reclamen. L'empresa s'ho val i el Partit Popular català està disposat. Desitgem que tots els grups parlamentaris al

Congrés estiguin disposats com s'ha demostrat al Parlament de Catalunya . No és una empresa fàcil. Els qui hem participat d'una forma activa en aquesta ponència el que ens hem adonat és que no és una empresa fàcil, que és una qüestió complexa i que aportar solucions legislatives té la seva complexitat, i que no és una solució immediata ni ràpida, però creiem, precisament per això, pel fet que les solucions que hi hem d'aportar són diverses i són complexes.

Però creiem que malgrat aquestes dificultats des del Partit Popular en el Govern de l'Estat hem fet un pas important amb aquesta voluntat de cercar solucions, tornem-ho a recordar, per primera vegada s'incorpora al nostre ordenament jurídic la dació en pagament sense necessitat que estigués expressament prevista en el contracte de préstec hipotecari. I s'ha centrat, i així ho reconeixem, en donar solució a aquell col·lectiu de persones, de famílies, de ciutadans més desafavorits, que estaven en una situació molt més crítica, però es tracta ara de continuar treballant per aportar més solucions a totes aquelles famílies que necessiten mantenir el seu habitatge per evitar caure en l'exclusió social.

Ho deia en el torn del Govern, no es tracta de banderes, no es tracta de qui és el primer en proposar-ho, no es tracta de qui es posa una medalla. Nosaltres no entrarem en aquest joc. Es tracta de treballar conjuntament per fer realitat aquestes solucions, tenint en compte que estem en una situació molt complexa per aquestes famílies i estem en una situació molt complexa en el nostre entorn. Però des del Partit Popular estem disposats a continuar treballant i per això votarem favorablement aquesta proposició.

Moltes gràcies, senyora presidenta.

La presidenta

En nom del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa té la paraula l'honorable senyor Salvador Milà.

Salvador Milà i Solsona

Gràcies, senyora presidenta. enyors consellers. Senyores, senyors diputats. Public assistent també. No vull començar sense afegir dues salutacions molt especials, a la Carme Trinya [#], anterior directora d'Habitatge i actualment a Càritas, i a la Dolors Clavell, la diputada que va impulsar la Llei del dret a l'habitatge. A part dels altres que ja he saludat anteriorment.

Miri, des del Grup d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa comencem aquesta intervenció amb una doble sensació, per una part de satisfacció continguda, per una altra part també d'insatisfacció, de neguit i, per què no dir-ho també, d'indignació. Satisfacció, agafaré les paraules que va dir la representant de la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca quan va comparèixer el dia 25 farà un any, a la comissió, no? Diu: «Quan vam començar amb la denúncia concreta de la problemàtica de les persones afectades per les execucions hipotecàries, deia llavors, fa dos anys i mig, és a dir, ara serien tres anys i mig, érem gairebé un crit en el desert, gairebé ningú en parlava i dos anys i mig després s'ha aconseguit que hi hagi una fortíssima mobilització social i que gràcies a aquesta mobilització en primer lloc de les persones afectades, avui estiguem parlant d'això en aquest Parlament».

Nosaltres ens afegim a això, també perquè nosaltres, des del 2007, i després per dues vegades, com ha dit el senyor Pere Calbó, efectivament, hem presentat al Congrés dels Diputats primer mesures perquè la Llei del Mercat hipotecari no alimentés la bombolla hipotecària i parés el sobre endeutament, i després per intentar tramitar això directament. Li dic al senyor Pere Calbó que tant de bo al Congrés dels Diputats haguessin tingut el Partit Popular la mateixa disposició de vostès perquè nosaltres, amb molt de gust, haguéssim acceptat discutir i esmenar el projecte per arribar a on arribem, que ha estat sobre la base del projecte que vàrem presentar aquí, però, benvingut sigui aquest sentiment que en aquest moment

Fitxer 11

...reflectit aquí. Però insatisfacció també, neguit i indignació perquè sabem que estem arribant tard. Desenes de milers de famílies han perdut el seu habitatge o estan en risc de perdre'l, cada dia s'estan produint desnonaments. Del 2008 al 2011 s'han produït a Espanya 166.700 llançaments, ja siguin arrendataris o hipotecaris; 20.117 sols a Barcelona. L'any 2011, 58.241 llançaments a tota Espanya, 5.800 a Barcelona; 159 desnonaments de mitjana cada dia, cada dia de l'any hi han 159 persones i famílies que es veuen desallotjades del seu habitatge. Avui mateix, aquest matí, al carrer Sicília i al carrer Milà de Barcelona, en aquest moments s'està procedint a dos llançaments, amb gent de la Plataforma d'Afectats

per la Hipoteca oposant-s'hi. O a Sabadell, acaba de ser detingut aquest matí el senyor Pau Llonch, un dels dirigents, militants principals de la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca, l'acaben de detenir la policia. Per tant, no estem parlant de literatura, estem parlant d'una problemàtica social molt important. «Les administracions», deia la representant de la plataforma, «i les institucions fan tard, dic, fem tard, i estem d'alguna manera arribant els últims en aquest debat social, que en canvi és un debat que ha marcat amb caràcter urgent perquè estem parlant que hi han vides en joc, no? I aleshores m'agradaria», deia, «que com un dels aspectes a remarcar de la intervenció el caràcter d'urgència del que estem parlant, que no s'hauria de dilatar més del necessari en debats parlamentaris ni en tramitacions, i sobretot en l'adopció de mesures.» Què es va posar de manifest i què nosaltres constatem? Que tenim un sistema jurídic, s'ha dit anteriorment també, inadequat absolutament al que és el nostre entorn. S'ha posat de manifest la profunda injustícia del nostre sistema de crèdit amb garantia hipotecària. Ens separem de les normes vigents en els països del nostre entorn, tenim una legislació totalment blindada a favor de les entitats de crèdit, feta a la seva mida, que no posa límits a les possibilitats de sobreendeutament de les famílies en l'ocasió de concessió de crèdits, no sols per l'adquisició de l'habitatge habitual, sinó «gràcies», entre cometes, a la llei del mercat hipotecari reformada el 2007, també per alimentar crèdits de consum personal amb garantia hipotecària. S'hauria pogut evitar. Que permet posar interessos moratoris abusius, que multipliquen per cinc o per sis l'interès bàsic, que a més es comencen a carregar quan es deixa de pagar un o dos rebuts, que no posa cap control a les empreses de taxació, que posa límits absolutament estrictes a les possibilitats de formular oposició quan et posen una demanda hipotecària: no pots oposar ni elements de clàusules abusives ni altres crèdits o reclamacions que tinguis contra l'entitat que executa: res. Que no preveu la possibilitat de liquidar el deute amb dació amb pagament, que permet a més que després d'haver perdut aquest habitatge el deutor individual continuï responent del deute en virtut de l'article 1911 del codi civil de la responsabilitat universal. En definitiva, no es preveu tampoc cap mesura de segona oportunitat per al treballador, treballadora o persona que hagi incorregut en insolvència de bona fe. No es permet a les persones individuals el que sí que es permet a les empreses i als empresaris particulars. És a dir, tenim un sistema legal que està condemnant a l'exclusió social, de fet ja ho ha fet, a la indigència a desenes de

milers de famílies, un sistema que permet que una família, a més de perdre l'habitatge, quan queda en atur perd els ingressos i no pot aflorar la seva activitat econòmica perquè li serà embargat perpètuament pels deutes que té pendents. Que a damunt s'hi afegeix que li liquiden la liquidació de la plusvàlua en el moment que fa la dació en pagament, i al damunt a més, ja quasi en un exercici d'acarnissament, li liquiden una liquidació complementària de l'impost de la renda perquè resulta que aquella part del deute que li ha estat condonada resulta que es considera com una plusvàlua, i al damunt té una liquidació per aquest impost, situació que està afectant en aquest moment els veïns de Badia del Vallès, que van tenir aquesta situació en una actuació de Caixa Catalunya, per cert absolutament incorrecta amb sobrevaloració dels pisos.

A tot això intenta donar resposta aquesta iniciativa legislativa, que espero que avui aprovem. Per què? Destacaré aquests aspectes que des del punt de vista del nostre grup són més significatius i que estaven també en la proposta inicial que vàrem treballar, que vàrem presentar. Primer, per fer impossible el sobreendeutament, posant límit a la quantitat de diners que es pot donar en crèdit amb relació a la valoració dels habitatges que s'ha de fer per empreses totalment independents de les entitats bancàries, que posa límits als interessos moratoris, que permet també paralitzar els procediments hipotecaris en cas d'oposició per clàusula abusiva, és una primera condició. Aquí vull destacar que en el debat que vàrem tenir en comissió va sortir molt la idea de seguretat jurídica i si això encariria o dificultaria el mercat hipotecari, del préstec hipotecari. Miri, fins ara encara no s'ha canviat res, i el mercat hipotecari no existeix en aquest país. Absolutament al revés: si hi hagués un sistema garantista del valor del crèdit que es pot donar i de les condicions que es poden donar, això facilitaria un crèdit hipotecari sa, un crèdit hipotecari segur i un crèdit hipotecari que realment no alimenti bombolles hipotecàries i immobiliàries, perquè ningú més s'atreveria a tornar a jugar al joc que es va jugar. També es posa límit a la part del cost del pis, com he dit, que es pot assolir amb el crèdit. Amb la subhasta. Aquest és un dels altres elements que ens preocupa: la possibilitat en la subhasta que s'utilitzin mètodes com els que s'han vingut utilitzant d'infravaloració a l'hora de l'adjudicació del pis, ja sigui pel propi executant o sigui per un tercer interposat a vegades. En la proposta es senyala molt clarament que en qualsevol cas, sigui en primer, en segona, en tercera

subhasta, l'import mínim pel qual es pot fer aquesta adjudicació tractant-se d'habitatge habitual ha de ser o bé per la totalitat del deute que hi ha pendent, o bé pel 80 per cent. I aquí vull destacar que la compareixença de l'eurodiputat senyor Sánchez Presedo, quan va explicar quina és la directiva europea –ho dic perquè això també pot portar polèmica–, va dir molt clarament una cosa que també ha dit el senyor Pere Calbó i que me n'alegro: és important que les entitats bancàries aprovisionin i actualitzin les seves variacions dels actius i vagin per tant assumint també aquella possibilitat de pèrdua de valor i no ho atribueixin tot exclusivament al creditor. Això estarà en la directiva europea, com també la recomanació de la dació en pagament. En definitiva, els bancs han de respondre si fan una sobretaxació o si els seus actius s'han devaluat en el temps.

També ens agrada destacar la possibilitat d'aplicar aquest procediment de liquidació ordenada del deute no només quan està en risc de pèrdua l'habitatge sinó aquelles persones que continuïn tenint deutes derivats de la pèrdua de l'habitatge, és a dir, aquelles persones que hagin quedat amb el deute no cobert amb la dació en pagament, que també es poden acollir a aquest procediment. Crec que aquest és un tema fonamental que ens reclamava la societat per a aquelles persones que ja s'han vist privats de l'habitatge però que continuen arrossegant la motxilla del deute, la possibilitat d'acollir-se a aquest sistema de la comissió de sobreendeutament o el procediment concursal abreujat perquè se li faci també aquesta liquidació ordenada del deute i pugui reclamar si no ha trobat encara solució que se li solucioni el tema de l'habitatge.

També, en definitiva, la qüestió de la segona oportunitat a què hem fet referència. És a dir, aquest procediment ha de preveure, com també va dir el senyor Sánchez Presedo que dirà la directiva europea: cal posar límit a les possibilitats d'embargament de les persones de forma que sempre se'ls garanteixi una quantitat per poder alimentar-se ells i la seva família, subvenir a les necessitats bàsiques i poder treballar. Per tant, això que es diu la segona oportunitat està contemplat aquí amb aquesta possibilitat que les persones facin el seu pla de liquidació sabent que allò que no hagin pogut liquidar de bona fe els serà condonat definitivament i per tant mentrestant poden aflorar a la societat. Com es diu en l'informe que ens ha passat el grup de treball del Síndic de Greuges, es diu en un punt, diu: «Això a més afavoreix l'economia del país, perquè en definitiva permet que aquesta gent cobri

en blanc, pagui els seus impostos i sigui una part activa de la societat i no estigui incorporada a la filera de l'atur o als perceptors d'ajudes si és que encara en queden.»

Per tant, en definitiva, aquestes mesures centrals més les disposicions addicionals que no hem tingut gaire temps de referir-nos, però per a nosaltres són importants els mandats que es contenen en aquesta proposició de cara al Govern. Primer, atendre les necessitats d'habitatge d'aquelles persones que han quedat sense habitatge, i aquest mandat va tant per al Govern de Madrid com sobretot també per a les comunitats autònomes que tenen competència en matèria d'habitatge. És a dir, que s'atengui això, que es regulin les societats de taxació, separant-les totalment, que s'arregli d'una vegada per totes el tema de la plusvàlua i el tema de les liquidacions complementàries de renda. El senyor Pere Calbó s'ha referit al decret de sobreendeutament, al 3/2012, al 6/2012 del 3 de març. A veure, reconeguem-ho: ha estat absolutament insuficient, si hagués sigut suficient no estaríem avui parlant-ne aquí; però, en ares que espero que és important que també ho votin, sí que és cert que ha obert la veda, ha aixecat allò que semblava impossible, allà està posat. Una altra cosa és que no s'hagi pogut aplicar quasi, que diu: «La plusvàlua l'haurà de pagar l'empresa, el banc adjudicatari, i no es giraran liquidacions per increment de renda.» Per tant, està allà. El problema que hem de fer, el problema que tenim és que ara no és aplicable a moltes de les situacions, i amb aquesta proposta s'estendria, s'estendria aquesta possibilitat, com s'estendrà també, que ja s'ha incorporat al nostre ordenament, les exempcions dels impostos d'actes jurídics documentals i de transmissions per a totes les operacions associades amb això.

I acabo, doncs, amb una crida a la urgència i a la responsabilitat de tots plegats. S'ha dit aquí i cal repetir-ho, perquè també es dirà: no hem arreglat el problema, estem creant una expectativa certa, una expectativa que és possibilista perquè està ben formulada tècnicament i perquè té un ampli suport polític, però que no pot quedar en foc d'encenalls. És a dir, aquí assumim un compromís tots plegats. Tan irresponsable seria dir des d'aquesta tribuna: «Ja està tot arreglat, no es preocupi», perquè hi ha gent que avui continua afectada i demà dirà: «Bé, i això com s'aplica?» com dir que aquí no fem res, que estem perdent el temps i que durant un any, després d'escoltar tota la societat civil, de totes les aportacions que s'han

fet, això no serveix per a res. Ni una cosa ni l'altra. És molt important dir que això ha de servir, ha de servir a una crida a les forces polítiques a Madrid perquè entomin això. El primer: que s'admeti a tràmit quant abans per part de la Mesa del Congrés dels diputats aquesta proposició per les característiques en què ve i es pugui portar endavant i es pugui formular. Segona també, perquè es vagin prenent mesures d'urgència. Si estem d'acord amb un consens al voltant d'aquest tema, cal una moratòria, cal una moratòria en les execucions hipotecàries començant pels bancs, com Bankia, Caixa Catalunya, la CAM, que són 100 per cent públiques en aquest moment, i que no té cap sentit que sigui "La Caixa" i en aquest cas Bankia la primera entitat del rànquing del país en execucions en aquest moment, o la mateixa Caixa Catalunya, i posaré alguns exemples. Cal adoptar mesures immediates de moratòria com s'ha demanat insistentment. Miri, el Lluís, la Maria i el seu fill de set anys Nàcor [#] estan per ser desnonats per Bankia, una banca pública, el 27 de juliol a Girona. El Rómulo, el 8 d'octubre, amb el seu fill Nilson, l'Eddie, Mikel i Sarai. Per cert, el 80 per cent, 82 per cent dels desnonaments porten família menor d'edat al darrere, curiosament; 82 per cent de famílies afectades això. O el Maties al barri de sant Andreu de Barcelona, separat amb un fill menor al seu càrrec, Bankia se li queda el pis, li continua reclamant 200.000 euros, és a dir, l'Estat espanyol li continua reclamant 200.000 euros a aquest senyor amb un banc intervingut i amb un banc de propietat pública, i al damunt li fa el desnonament.

La presidenta

Senyor diputat, ha d'acabar, eh?

Salvador Milà i Solsona

Sí, acabo ja, senyora presidenta. O en Jaume, amb quatre fills i un nét al seu càrrec del barri de Ciutat de Meridiana, Caixa Catalunya, o Catalunya Caixa, ara és Catalunya Caixa: 200.000 euros de reclamació, un pis que quedarà absolutament inutilitzat perquè és molt humil, i el volen fer fora. Aquesta és la realitat de què està parlant la gent, i per tant res hi ha en aquest moment que obstaculitzi el Ministeri d'Economia i Hisenda, o de..., perquè pugui adoptar mesures en aquestes entitats o mana l'Estat per dir-li: «Pareu, no executeu més, apliquem aquestes o altres mesures, no perdem cap dret, mirem com s'acabarà de regular, però siguem efectius.» Això donaria més expectatives, més esperances a la gent d'aquest país

que les coses estan canviant, que realment podran continuar vivint i treballant, que no tots els papers que fem aquí. És a dir, això i la iniciativa legislativa popular –acabo, presidenta–, la iniciativa legislativa popular que està recollint milions de signatures al país han d'arribar plegats al Congrés de diputats: la pressió social, la iniciativa pública i les propostes articulades legislatives. La unitat entre poble i representants polítics s'ha de reivindicar, i aquí tenim una bona ocasió per demostrar que és possible que el treball legislatiu i polític respongui a les inquietuds de la gent.

Gràcies, senyora presidenta, senyores i senyors diputats.

La presidenta

En nom del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya té la paraula l'il·lustre senyor Pere Aragonès.

Fitxer 12

Pere Aragonès i Garcia

Moltes gràcies, senyora presidenta. En primer lloc, voldria saludar les persones que avui ens acompanyen des de la tribuna, des del públic, i els qui ens estan seguint, i que són persones afectades o bé persones compromeses amb la solució al drama hipotecari que estan vivint milers de famílies al nostre país i en el conjunt de l'Estat espanyol. A tots ells els volem donar la benvinguda i agrair-los el compromís.

Segurament molts de vostès deuen haver vist en parets de les nostres ciutats i viles alguna pintada que diu –jo l'he vist, aquesta pintada, diverses vegades– «Gent sense cases, cases sense gent. Com s'entén?» I realment aquesta pintada explica molt bé quin és el drama que desenes de milers de famílies, seixanta mil des de l'inici de la crisi a Catalunya –seixanta mil embargaments hipotecaris des de l'inici de la crisi a Catalunya–, aquest drama que seixanta mil famílies a Catalunya, vint-i-tres mil de les quals han estat desnonades, estan patint amb la pèrdua del seu habitatge i el manteniment d'un deute de per vida.

L'actual regulació i la situació a la qual hem arribat després d'una bombolla immobiliària provoca que aquests milers de famílies que perden l'habitatge

segueixin mantenint després un deute que arrosseguen tota la vida, un deute que, a més, amb el nivell dels interessos moratoris en el qual està –que encara no s’han regulat, hi ha una iniciativa del Govern que es trametrà en el proper període de sessions, però amb el nivell d’interessos moratoris que en aquests moments tenim– fa que en un termini d’entre tres i cinc anys s’acabi doblant el deute que queda pendent.

Per tant, famílies que estan condemnades a allò que a l’època romana es deia la *mort civil*: desapareixen, es tornen invisibles. Condemnades a l’exclusió econòmica i social; condemnades a treballar en l’economia informal si volen tenir ingressos més enllà del mínim inembargable, aquest mínim inembargable que es converteix en un sostre de vidre que no podran superar en tota la seva vida.

I, a més, es produeix una paradoxa: persones que perden la casa, però que n’han de pagar dues, en la qual hi són, amb el lloguer, a la qual han hagut d’anar, i la que tenien abans. Per tant, persones que s’han empobrit i que la regulació espera que tinguin un comportament de ric, que és pagar dues cases.

Aquí hi hem arribat a causa d’un marc legal que és antic –hem de tenir en compte que la llei hipotecària espanyola té els seus elements fonamentals en una llei franquista i aquests elements fonamentals encara no han evolucionat prou–, un marc legal que estableix una distribució de responsabilitats absolutament desproporcionada, on es carrega tota la responsabilitat, o gran part de la responsabilitat, en el deutor, en la família que s’ha hipotecat, i no en el creditor, no en el banc que ha concedit la hipoteca. Que, a més, provoca una desigualtat davant de les empreses, que poden liquidar completament els seus deutes. La major part de dacions en pagament són de crèdits a promotor, no de crèdits a família. I dacions en pagament que alliberen el deute.

A més, ha generat uns incentius negatius per a la banca, i per a algun sector de la banca i algunes direccions, amb una minoria que s’ha enriquit amb el deute d’una majoria. Quan hi havia crèdit il·limitat i un sistema legal que distribuïa les responsabilitats d’aquesta manera tan desproporcionada, tan desigual, els preus podien incrementar en la mesura que anés incrementant el crèdit. I allargàvem les hipoteques, a trenta, a quaranta i a cinquanta anys. I es feien carències, s’anaven creant aquesta bombolla que avui ha esclatat a la cara de milers de famílies.

I una desigualtat encara més manifesta avui, en què veiem que es rescaten bancs però no es rescaten les famílies. Aquesta tramitació que avui fem no és malauradament el punt final d'aquest malson, sinó que és un punt i seguit en el compromís i en la lluita per poder-hi trobar una solució. Té els seus inicis en una proposta que van presentar diferents grups, cadascú la seva, però fonamentalment amb el mateix contingut, que és regular la dació en pagament, que va presentar el Grup de Ciutadans, Iniciativa per Catalunya Verda - Esquerra Unida i Alternativa i Esquerra Republicana de Catalunya. Hem d'agrair la col·laboració i la complicitat de pràcticament la resta de grups d'aquesta cambra, que avui donaran suport a la seva tramitació.

També hem de reconèixer la complexitat, la complexitat de tractar una qüestió com aquesta, en matèries com la retroactivitat o no respecte a les hipoteques que ja estaven signades i als processos d'execució que ja s'havien iniciat; la possible dificultat de constitucionalitat, també, que se'ns havia esmentat en algunes de les compareixences; els problemes de seguretat jurídica, que generaven dubtes en algun sector, d'altres ho tenien molt clar, però generava dubtes, i després l'impacte sobre el sistema financer, que podia tenir un impacte sobre les persones, podia generar un efecte papallona sobre les persones encara molt més gran.

Per tant, havíem de superar aquestes dificultats, que, massa vegades, també hem de dir que s'han exagerat per mantenir els privilegis d'aquesta minoria que s'ha enriquit amb els deutes de la majoria. Van ser en aquest procés, les compareixences dels experts, de les entitats, de les persones afectades, unes compareixences que van fer unes aportacions molt importants, de situar el problema, d'oferir alternatives, de veure a nivell comparat quins són els altres models.

En definitiva, creiem que ha estat un bon recorregut, un bon recorregut que ens ha portat d'uns plantejaments, en el cas d'Esquerra Republicana, de regular a través d'una modificació de la Llei d'enjudiciament civil la dació pura i simple com a alliberadora de la quantitat que es deu pel préstec hipotecari, a regular un procediment de liquidació ordenada del sobreendeutament, a superar aquestes dificultats en matèria de retroactivitat, seguretat jurídica, regulant el sobreendeutament i la seva liquidació.

De la mateixa manera que les empreses entren en concursos de creditors, crear, doncs, un procediment, podríem dir, concursal per a famílies. Un procediment que s'estableix de dues maneres: un procediment extrajudicial i un procediment judicial abreujat, que modifica la llei concursal.

Per tant, la proposta que avui aprovem nosaltres entenem que regula una solució raonable, que a més és un punt de trobada d'una majoria aclaparadora d'aquesta cambra, que existeix en el nostre entorn –s'ha citat per part de diferents intervinents, Alemanya, Bèlgica, França compten amb lleis similars–, que equipara els ciutadans a les empreses.

Amb aquesta llei, els ciutadans, si s'aprova aquesta llei al Congrés de Diputats, tindran els mateixos drets que tenen les empreses a poder tornar a començar. Una proposta més que incorpora mesures de prevenció del sobreendeutament, en què es creen unes noves normes de joc per als nous contractes hipotecaris que hi hagi en el futur, demostrant que alguna cosa hem après de la bombolla immobiliària, limitant el 90 per cent del preu de taxació o el 100 per cent del preu escriturat, el valor pel qual es pot concedir un préstec amb garantia hipotecària, limitant-ho també a trenta anys. Per tant, creant un bon mercat hipotecari que ha d'existir i que ha de ser bo i amb bones condicions, i que ha d'estar regulat, com tots els mercats. Els mercats desregulats ens porten a la situació que estem patint actualment.

Com dèiem, hi ha dos procediments, un de caràcter extrajudicial, on es crea una comissió de sobreendeutament que elabora un pla de pagament, prioritzant sempre l'acord entre deutors i creditors, amb una majoria de creditors, amb un 80 per cent del volum dels qui ostentin el 80 per cent del crèdit contra el deutor, on s'hi poden acollir tant les persones que es trobin ja en un procés d'embargament hipotecari com els que segueixin pagant un deute vinculat a l'habitatge habitual. I, per tant, entenem que això és molt positiu perquè també es dirigeix a aquestes seixanta mil famílies catalanes i de la resta de l'Estat, i la resta de la resta de l'Estat, que ja han estat executades.

Un procediment que es farà com es fan els procediments concursals, valorant l'actiu, és a dir, els béns i els drets que té la família, i el passiu, els crèdits, i ordenant-los. Que incorpora també la dació i estableix cinc anys de límit per fer aquest pagament. I a partir de cinc anys queda exonerat el deute.

Com a alternativa, i amb caràcter subsidiari també, s'estableix un procediment judicial de caràcter abreujat, que és molt millor que el procediment concursal de persona natural que en aquests moments està previst en la legislació d'aquest àmbit, que està molt pensat, aquest concurs, per a persona natural que exerceixi d'empresari. I, per tant, doncs, es formula aquest procediment abreujat i que també incorpora aquest límit dels cinc anys, a partir dels quals s'exonera el deute. I també s'exonera el deute directament amb caràcter provisional, que es ratifica al cap de cinc anys. I creiem que això és molt positiu.

Nosaltres, des d'Esquerra Republicana de Catalunya, volem remarcar la importància del consens que avui hi haurà. Sabem, com dèiem, que no és un punt i final d'aquest mal son. És un punt i seguit. Caldrà lluitar al Congrés de Diputats. Caldrà que el compromís que hi ha hagut aquí siguem capaços de traslladar-lo al Congrés de Diputats, perquè és el Congrés de Diputats qui té les competències per regular en aquest àmbit. Un partit independentista com Esquerra Republicana, una de les coses que fa és reconèixer la dependència. Per això som independentistes, perquè visualitzem una dependència política, i aquesta dependència política, des del nostre punt de vista, també es visualitza en una distribució de competències que fa que no puguem legislar en tots els àmbits que voldríem. Per això ens hem de dirigir al Congrés de Diputats.

Creiem que la pràctica unanimitat parlamentària que s'endevina a través de les intervencions que hi ha hagut respon a la majoria social. Creiem que allò que deien uns pocs fa tres, quatre anys, ara ha esdevingut el sentit comú. I aquesta és una victòria important. Que s'ha aconseguit visualitzar el problema, perquè ha esdevingut dramàtic. Els desnonaments ja no són només un problema associat a bosses molt concretes d'exclusió social, sinó que és un problema en què la classe mitjana d'aquest país, que cada dia és més petita, el seu volum, té la por de poder-hi acabar. I, per tant, entenem que això també ha ajudat a visualitzar el problema i a assumir que hi han d'haver solucions.

Nosaltres volem agrair el treball que s'ha realitzat a tots els diputats que han format part de la ponència: la diputada Meritxell Roigé, pel Grup Parlamentari de Convergència i Unió, el diputat Roberto Labandera, pel Grup Socialista, el diputat Pere Calbó, per part del Partit Popular, i anteriorment la diputada Llanos de Luna, també per part del Partit Popular, el diputat Salvador Milà per Iniciativa – Esquerra

Unida i Alternativa, i la diputada Carmen de Rivera pel Grup de Ciutadans. Crec que hem fet una bona feina. No hem d'estar excessivament cofois, perquè no hem aconseguit resoldre el problema, però hi ha hagut un consens i una proposta consensuada.

També agrair a tots els tècnics i experts que ens han ajudat, especialment l'equip de la casa, el lletrat Pere Sol, a qui hem donat molta feina amb aquesta ponència. Agrair també al Govern de la Generalitat, que ha prestat ajuda, assistència tècnica també, especialment al responsable de polítiques d'habitatge, el senyor Carles Sala, que està aquí i vull aprofitar per saludar, i també a l'advocat i professor Martí Batllori, que ha sigut una ajuda imprescindible per poder arribar a aquesta proposta, àmpliament consensuada i d'una fortalesa tècnica important.

Caldrà seguir fent força al Congrés de Diputats. I aquí entenem que és on comença la feina de tots, i especialment també del Govern de la Generalitat, negociant de Govern a Govern, els grups parlamentaris d'aquí i d'allà estarem al costat per aconseguir que això que avui aprovem com a proposta esdevingui una realitat el més ràpid possible al Congrés de Diputats. Esquerra Republicana hi ha estat des d'un principi i hi serem fins al final, per aconseguir els objectius que ens hem marcat.

S'ha dit, i amb això finalitzaríem, que aquesta és una llei de segona oportunitat. A nosaltres ens agrada potser més el concepte del dret a tornar a començar, a començar de nou, a evitar aquesta mort civil, a evitar aquesta exclusió definitiva que incrementa les bosses de pobresa. Evitar, doncs, que hi hagi desenes de milers de famílies que estiguin condemnades a la pobresa de per vida, a la pobresa perpètua, la perpetuïtat d'alguns afectes de la crisi.

Parlàvem, fa uns dies, de les participacions preferents. Avui, aquests deutes perpetus en la legislació actual en matèria hipotecària és una de les coses que hem de canviar. Ens ho diuen fins i tot alguns organismes, que creiem que no tenen gaires complicitats ideològiques amb els qui des d'un primer moment han estat impulsant la dació en pagament, com el Fons Monetari Internacional, que ja suggeria el passat mes d'abril una moratòria dels deutes hipotecaris de les famílies de l'Estat espanyol, d'Irlanda i d'Estats Units per facilitar la recuperació i la seva capacitat de consum.

La segona oportunitat nosaltres entenem que no s'ha de veure des d'una visió del perdó a algú que ha fet una cosa malament, perquè llavors no hauríem de perdonar les famílies afectades, sinó que qui hauríem de perdonar és qui realment ho ha fet malament, que són les entitats financeres i alguns reguladors que han permès això.

Nosaltres entenem que la segona oportunitat, d'avui, és la segona oportunitat que avui estem intentant aconseguir per construir un nou model d'accés a l'habitatge, una segona oportunitat per evitar l'exclusió social d'una part cada vegada més gran de la població. Una segona oportunitat per corregir els excessos del mercat financer i les desigualtats que aquests han provocat. I la desigualtat en les responsabilitats davant de la crisi. Estem regulant una segona oportunitat per donar als ciutadans...

Fitxer 13

...mateixos drets a tornar a començar que tenen les empreses, estem regulant una segona oportunitat per reconciliar el Parlament amb una majoria social que reclama una solució. Estem regulant una segona oportunitat en aparcar les diferències partidistes a favor d'un interès de la majoria de la societat. Acabo, presidenta. Estem regulant una segona oportunitat per tenir una societat amb unes relacions econòmiques més justes que atribueixi les responsabilitats de manera proporcionada.

En definitiva, avui creiem que tenim una segona oportunitat per aconseguir que aquella pintada de la qual parlava en un principi, «gent sense casa, cases sense gent, com s'entén?», de mica en mica passi a formar part del llibre d'història. Tenim aquesta oportunitat, avui és un pas important, no el definitiu, nosaltres seguirem compromesos perquè el definitiu sigui el més aviat possible.

Gràcies, senyora presidenta, senyores i senyors diputats.

La presidenta

Té la paraula, en nom del Subgrup Parlamentari de Ciutadans, la il·lustre senyora Carmen de Rivera.

Carmen de Rivera i Pla

Gracias, presidenta, *consellers*, diputadas, diputados. Agradecer a todos los miembros de la ponencia de la Comisión de Justicia, a todos los comparecientes en la comisión y muy especialmente al diputado del Parlamento Europeo, el señor Sánchez Presedo, al Colegio de Abogados de Barcelona, a quien saludo a uno de sus miembros aquí presentes y al letrado de la comisión, Pere Sol, y a su gestora, doña Laia Grau. Además de saludar y agradecer al señor Sala, aquí presente, por la ayuda brindada de aportar a la comisión el consejo del señor Martí Batllori.

Permítanme primero hablar del contexto en que nos encontramos y en el que presentamos y se ha tramitado esta propuesta de ley para elevar al Congreso la regulación de la dación en pago y que esperamos hoy aprobar con el voto favorable de todos los grupos parlamentarios de esta cámara.

Tenemos que hablar en primer lugar del rescate a bancos, tanto de la Unión Europa, que supondrá prácticamente 100.000 millones de euros como los casi 20.000 millones de euros inyectados a través del FROB para rescatar a bancos y cajas. Resultado de esto, son un aluvión de recortes del estado de bienestar, prestaciones y derechos en el ámbito de la sanidad, de la educación, de los servicios sociales, recortes de la prestación de desempleo, aumentos en suministros básicos como luz y agua, aumento del IVA, aumento de impuestos a las clases medias y, por supuesto, ninguna solución a los autónomos y a sus problemas que, repito, se han producido, según se alega, como consecuencia de las condiciones impuestas por Bruselas con la práctica rendición sin discusión del Gobierno del PP y Convergencia y Unión aquí en Cataluña, que abren cada día más la brecha entre ciudadanos y amenazan la cohesión social.

Todo ello hace prever un empeoramiento de la situación respecto de los ciudadanos y el pago de la deuda privada que afecta en gran medida al pago que se destina por parte de las familias al pago de la hipoteca sobre la vivienda, que compraron a precios muy altos y que ahora, debido a la situación económica de recesión y desempleo creciente, les es muy difícil hacer frente, y que aumenta la ya preocupante situación de sobreendeudamiento familiar.

Estas entidades bancarias a las que generosamente se les rescata no han tenido el menor problema en ser implacables en la ejecución de las hipotecas, amparándose en una legislación desproporcionadamente injusta con el deudor de una hipoteca. Lo que en estos momentos ya constituye una epidemia social.

Las soluciones que se han ofrecido por parte del Gobierno español, como el Código de buenas prácticas, es una falsa solución. Ha sido decir que se hace algo para instaurar una medida que depende exclusivamente de la liberalidad de los bancos, para empezar, que la entidad haya suscrito el famoso Código de buenas prácticas. Acogerse a la dación en pago que prevén las medidas dictadas por el Gobierno es una misión imposible, dado que es muy excluyente y hay muy pocas personas en situación de acogerse a la dación en pago. Por tanto, no ha servido de nada o, desde luego, de muy poco.

En este contexto, el del rescate a bancos y cajas, creemos que con esta propuesta de ley, de la que Ciutadans ha sido promotora junto con Esquerra e Iniciativa per Catalunya, ha llegado la hora de rescatar al ciudadano y posibilitarle la dación de su caso en pago de la deuda de una manera sencilla, barata y accesible, con la intervención de la Administración para intentar que permanezca en su propia casa o se le pueda proporcionar otra a un precio de un alquiler adecuado.

Y, sobre todo, que esta situación a la que se ha llegado con más de trescientas mil familias en la calle desde el inicio de la crisis y que continúan con la deuda de por vida, tras haber perdido su vivienda, a la que han arrastrado a familiares y que les condena hasta ahora a la exclusión civil y social por una deuda que responde exclusivamente a una sobretasación, permitida interesadamente por las entidades financieras y con no digamos el visto bueno pero sí la inoperancia de las autoridades con competencia sobre consumo, no se vuelva a repetir.

Esperamos que esta proposición de ley de todo el Parlament de Catalunya en pleno no quede dormida en una cajón del Congreso de los Diputados, como ocurrió con la de los rescates de las autopistas, y que el Partido Popular catalán, quien ha participado en la ponencia, influya sobre sus compañeros del Congreso para que se tire adelante esta iniciativa, o que el Partido Socialista no vuelva a la posición de Zapatero ejemplificada en la frase: «La dación en pago pondría en peligro a la banca.» Todo ello dicho en marzo del 2011 y que ya se ha evidenciado que en riesgo la banca se ha puesto ella solita.

Es el momento que esta ley necesaria llegue a las Cortes Generales y, en definitiva, que se dé a los ciudadanos una oportunidad que al fin y al cabo tienen las empresas, y que no se permita continuar con créditos imposibles,

sobretasaciones, falta de información y transparencia, intereses de demora casi usurarios y seguir de manos atadas ante una legislación injusta y desigual.

Señorías, soluciones para una ciudadanía harta, casi exhausta, a la que cada día se escaña más, y una segunda oportunidad que es la que regula esta ley que implica compromiso e iguala a las partes. Es nuestra obligación, es justo y la ciudadanía está esperando ahí fuera, está esperando soluciones.

Muchas gracias, diputadas, presidenta.

La presidenta

Té la paraula a continuació, en nom del Subgrup Parlamentari de Solidaritat, l'excel·lentíssim senyor Alfons López.

Alfons López i Tena

Molt honorable presidenta, il·lustres diputades i diputats i membres..., honorables membres del Govern, fa divuit mesos, Solidaritat Catalana per la Independència va presentar una proposició de llei per regular, cosa que poden fer perfectament segons les competències establertes a la Constitució, a l'Estatut d'autonomia de Catalunya i un munt de sentències sobre la matèria, la dació hipotecària a efectes que les persones que entreguessin a les entitats financeres el seu habitatge, en el cas de manca de pagament, quedessin alliberades del deute. En aquesta cambra, el Partit Popular, el Partit Socialista, Convergència i Unió van votar en contra d'això, van enviar-ho cap a una comissió, que són també els mateixos que fa dos..., aquesta mateixa setmana van votar en contra o es van abstenir i van impedir que Pau Llonch, que avui ha estat detingut, pogués informar aquesta cambra en la seva qualitat d'expert en la Comissió d'Investigació sobre Bancs i Caixes. Des d'aquí el nostre reconeixement per la seva persona i la nostra solidaritat.

I el que es va fer és allò de les comissions napoleòniques, fem una comissió per a que no es faci absolutament res. S'ha passat setze mesos..., ha dit abans algú que m'ha precedit que no poden estar gaire cofois. No, efectivament, no en poden estar gens. Perquè el que ha sortit aquí és una mena de catàleg de bones intencions, aquelles bones intencions amb les quals el camí a l'infern està empedrat. Catàleg de bones intencions que no serveix absolutament per res. Per dues raons. La primera perquè amb això no es fa res, amb això s'envia al Congrés dels Diputats...,

espero que tinguin, diguem-ne, l'agilitat d'assabentar-se que caduquen les seves proposicions en el Congrés dels Diputats abans de vuit anys, com s'han assabentat de la darrera, que al van presentar el 2004 i ara el 2012 s'havien assabentat que havia caducat. Espero que tinguin una mica més d'agilitat de la vigilància del que el Congrés dels Diputats fa o més aviat deixa de fer.

Amb la qual cosa, avui no es resol res, no es decideix res i no es dóna cap mena de solució a res, que ho tinguin clar. No generin falses expectatives als ciutadans perquè les mateixes famílies, les mateixes desenes de milers de persones i famílies que han perdut el seu habitatge i que continuen tenint els deutes en els setze mesos que vostè han passat fent aquesta, diguem-ne, proposició, continuaran a partir d'ara en la mateixa situació, els mateixos desnonaments, els mateixos deures, les mateixes execucions.

Per altra banda, perquè la llei no funciona. Jo no els diré aquí per què no funciona, per una senzilla raó, si a mi simplement llegir-la un parell de vegades m'ha permès veure que una entitat financera pot..., suposant que això entrés en vigor, eh?, que aquí s'estigués aplicant, s'estigués aprovant i entrés en vigor avui mateix, doncs a partir de demà queda a la lliure disposició de les entitats financeres aplicar-la o no aplicar-la, tal com ho han [recordat, # 11.45] vostès, tal com ho han redactat vostès. No els ho diré –no els ho diré–, perquè la meva funció no és assessorar les entitats financeres, però si a mi m'ha costat només dos lectures veure quina és la manera de desempallegar-se'n, li asseguro que els assessors del nivell de les entitats financeres, dels bancs i de les caixes, ho sabran amb molta facilitat.

Amb la qual cosa, és una llei que no serveix absolutament per a res i que, a més, és una regressió, en un sentit, efectivament el decret llei del març en el moment en el qual posa unes condicions molt estrictes per a poder-se acollir a la dació hipotecària, però estableix la dació hipotecària com un dret del deutor, com un dret, no com una «ganància», no com una «dàdiva», no com una política social d'assistència, sinó com un dret, perquè les persones el que tenen són drets i el que s'ha de reconèixer a la legislació són drets, a efectes que el deutor pugui tornar l'habitatge, alliberant-se del deute per la sola exclusiva seva voluntat, que això és el que està en legislació comparada i això és el que està en aquest [decret llei, # 12.44], molt limitadament respecte a les condicions però establert com a decret, establert com a llei, perdó, com a dret.

Mentre que, en canvi, vostès aquí el que proposen és que dependrà d'altres coses, dependrà de l'entitat creditora. Si l'entitat creditora no vol, no podrà fer dació hipotecària. O dependrà del fet que un tercer, una comissió, altres comissions, també ho determinin, com una gràcia, com una «dàdiva», com una concessió, no com un dret ciutadà, no com un dret de les persones.

I, per l'altra, aquí també prenem mesures que són una mica complicades d'implementar, per exemple, el fet de la limitació als trenta anys. Per què es poden limitar a trenta anys quan justament les mesures normalment, i que es prenen per jutjat mercantil, són d'ajornament en el pagament dels deutes? Justament per a permetre que els deutes siguin, junt amb la quitança, l'ajornament, és la manera de pal·liar les condicions i fer possible el compliment de les obligacions per part dels ciutadans. Per què aquesta limitació que a qui perjudica és als mateixos ciutadans?

De la mateixa manera també el fet de la suspensió del procediment d'execució hipotecària per la sola voluntat del deutor anant-se cap a un procediment declaratiu. Bé, tampoc els diré aquí quina és la forma molt fàcil que tenen les entitats financeres de saltar-se aquesta norma que vostès han posat aquí, facilíssima, però facilíssima, d'aquestes en les quals no caldria ni tan sols assessorament d'alt nivell.

I també alguna cosa estranya que recullen aquí, alguna cosa estranya que, en fi, la bona voluntat justifica la bona voluntat, però el que no justifica és la incompetència. Alguna de les coses estranyes que es recullen aquí com, per exemple, n'hi ha ja, no s'ho han inventat, no intentin inventar el mediterrani, que està inventat, ja existeix un procediments pel qual hi ha una situació d'insolvència de les persones físiques, no de les societats, sinó de les persones físiques, que és el procediment concursal, existeix com a mínim des de l'any 2003, ja existeix aquest procediment. Aquí el que fan és crear-ne un altre, per un altre que acaba en el procediment concursal, perquè hi ha una cosa molt senzilla també, que vostès diuen aquí, després d'haver anat a aquestes comissions..., en les quals, sí, a les comissions aquí serà el moment d'anar-hi encabint, nomenant, nomenant i encabint tota manera de gent en aquesta mena de comissions. Doncs en aquestes comissions, un cop la comissió...

Fitxer 14

...això acabi amb una proposta determinada, si l'entitat financera supera el 20 per cent del deute del deutor –i els asseguro que quan estem parlant de persones físiques, quan estem parlant d'habitatges, supera el 20 per cent de l'endeutament– és prou que l'entitat financera digui «no» perquè no serveixi absolutament per a res. I llavors s'ha d'anar al procediment concursal, al jutjat mercantil, aquells que vostès, el primer dia, diuen: «No, no, al procediment concursal no hi anem; creem nos aquí, inventem-nos una altra cosa.» Doncs, s'inventen una altra cosa que acaba en el procediment concursal del jutjat mercantil per la sola i exclusiva voluntat de l'entitat financera.

Per tant, com que aquesta cambra amb això l'única cosa que està fent és l'aparença que fa alguna cosa, no fa absolutament res. I el petó de la mort d'aquesta proposició de llei serà el que ara votarem, que és votar-la per unanimitat. Ja saben vostès això el que significa parlamentàriament: quan una cosa s'aprova per unanimitat vol dir que no s'aplicarà, vol dir que no tirarà endavant i vol dir que és la forma elegant i senzilla de mostrar-li a la gent que s'intenta fer alguna cosa, però sense fer absolutament res. Demà continuaran els desnonaments, demà continuaran les expulsions, demà continuarà el predomini absolut de les entitats financeres per sobre dels deutors i demà continuarà tot exactament igual, de la mateixa manera que els setze mesos que vostès s'han passat per a fer una llei que, en definitiva, el que els dona és totes les claus d'actuació a les entitats financeres. No són prou les bones intencions, cal una mica de rigor i cal una mica de tecnicisme, perquè, si no, amb les bones intencions el que s'acaba és fent la feina bruta a les entitats financeres, que és el que fa aquesta llei.

Moltes gràcies.

La presidenta

En nom del Grup Parlamentari de Convergència i Unió té la paraula la il·lustre senyora Meritxell Roigé.

Meritxell Roigé i Pedrola

Gràcies, presidenta. Consellers, secretari d'Habitatge, representants d'entitats, col·legis professionals, representants sindicals que avui ens acompanyen... També una salutació al senyor Vendrell, de la sindicatura, i al lletrat Martí Batllori, que també ens ha ajudat en aquest procés.

Senyores i senyors diputats, després d'un gran nombre de reunions de la ponència encarregada de treballar aquesta proposta i després de molt debat al respecte, avui portem al plenari aquesta proposta per presentar al Congrés dels Diputats amb el consens de tots els grups i fruit d'un debat, d'un treball acurat, potser una mica massa llarg, però un treball que ens ha permès arribar avui a tenir una proposta de consens de tots els grups del Parlament de Catalunya pel que fa a les mesures contra el sobreendeutament i la pèrdua de l'habitatge. I aquest és un pas important perquè és una proposta ambiciosa que aporta solucions enfront als procediments d'execució que afecten l'habitatge habitual i permet obrir la porta a una segona oportunitat, apropant la nostra legislació a la de països veïns com França o Alemanya.

En aquest senti, des del Grup Parlamentari de Convergència i Unió, seguint en la línia de treball del Govern de la Generalitat, s'ha volgut donar resposta a una situació que avui pateixen moltes famílies, a fi de poder pal·liar els efectes del massiu sobreendeutament hipotecari. El nostre grup, en línies generals, comparteix amb els grups que m'han precedit l'avaluació que realitzen de la gravetat de l'estat de la situació en què es troben les famílies que no poden fer front al pagament del seu deute, del seu préstec hipotecari, a causa d'una sobtada pèrdua d'ingressos. Però considerem necessari introduir alguns matisos de com hem arribat fins aquí.

La conjuntura econòmica recessiva esdevinguda els darrers anys ha comportat un important increment de la taxa d'atur i una dura caiguda dels ingressos familiars, ha tingut un impacte directe en les economies familiars, fet que ha provocat que en l'actualitat moltes llars tinguen dificultats perquè han de fer front als pagaments mensuals de les seves hipoteques, i bona part d'ells estan caient en mora i risc de perdre el seu habitatge via procediment judicial. Sense oblidar els que ja l'han perdut i arrossegueuen un deute hipotecari, malgrat que el pagament de la hipoteca i també el rebut del lloguer és majoritàriament la darrera cosa que les famílies deixen de pagar. Els riscos que comporta la dificultat de pagament de les

hipoteques en períodes de fortes caigudes de preus, com el que ara s'ha produït al nostre país, són superiors al que a simple vista també podem imaginar.

En efecte, la família no pot pagar la hipoteca, entra en mora, li resulta molt difícil vendre el seu habitatge per liquidar el deute i, si té sort i troba comprador, el preu del mercat resulta inferior al valor hipotecat. Aquesta situació provoca que finalment l'entitat financera titular del préstec iniciï un procediment judicial d'execució immobiliària que implica el consegüent desnonament i pèrdua de l'habitatge per part de la família. Per altra banda, l'habitatge procedent del desnonament quan surt a subhasta no troba comprador i és adjudicat finalment a l'entitat financera per pràcticament la meitat del valor de taxació original, com a resultat de la pèrdua del valor del bé i atesa la legislació estatal actual, que permet que els préstecs hipotecaris comptin amb garantia immobiliària i personal. La família que ha perdut l'habitatge en molts casos encara ha de fer front, amb dels seus ingressos, presents i futurs, a la resta del deute no cancel·lat amb el valor de l'immoble, més les costes judicials del procés. A més a més, a partir d'aquest moment afronta greus dificultats per accedir a un habitatge de lloguer al mercat lliure i es converteix en una llar dependent de tots els ajuts socials als quals pot recórrer.

En contraposició, paradoxalment, aquest procés tampoc resulta beneficiós per a les entitats financeres, ja que els immobles recuperats via execució judicial comporten importants inconvenients pel que fa als costos de rehabilitació, comercialització i vigilància. Així mateix, tampoc resulta beneficiós per al conjunt de la societat, ja que s'incrementa el parc d'habitatges desocupats, que no cobreixen la necessitat d'allotjament de la població. I suposa a la vegada un cost social i econòmic en convertir-se aquestes famílies en un col·lectiu que necessita ajuts públics i que té moltes dificultats per integrar-se al mercat laboral.

Es tractava, per tant, de corregir aquest buit legal existent a la nostra legislació, donant resposta a les famílies, a persones que, fruit de l'aprofundiment de la crisi econòmica i l'augment de l'atur, s'han trobat en aquesta situació d'insolvència, a causa d'un passiu financer insostenible. I des del grup que dona suport al Govern hem estat i estem treballant per resoldre aquesta problemàtica. El conseller Recoder ja ho ha exposat abans: des del Govern s'han portat a terme importants mesures per resoldre aquesta problemàtica, com la modificació del Codi de

consum o la signatura de convenis amb entitats financeres a fi d'intermediar per tal d'evitar execucions hipotecàries, sense oblidar el reforç del servei d'Ofideute, que ha evitat un gran nombre de desnonaments.

I també des del grup parlamentari a Madrid s'ha treballat també al mateix Congrés per resoldre aquesta situació de buit legal i en aquest sentit s'han presentat diferents iniciatives, com la creació d'una subcomissió d'anàlisi i possible reforma del sistema hipotecari o una proposició no de llei per a fomentar l'assegurança del crèdit hipotecari, així com diferents iniciatives i mocions per a combatre les conseqüències socials dels desnonaments.

I amb aquesta proposta que avui presentem no hem volgut, des de Convergència i Unió, només intentar pal·liar els efectes que es produeixen arran d'aquesta situació, sinó que també hem pretès aportar, i així ha quedat reflectit al text, una proposta que comporti mesures prèvies que eviten en un futur un sobreendeutament de les famílies. D'aquesta manera, la proposta regula com han de ser les característiques dels préstecs hipotecaris. Es tracta, doncs, d'establir mesures que ens impedeixin que la situació que avui tenim es torni a produir.

Aquesta proposta que portem respon a dos motivacions principals. En primer lloc, establir nous mecanismes amb relació a les execucions hipotecàries i la pèrdua de l'habitatge, i donar resposta a un problema que tenim avui la nostra societat. I, en segon lloc, aprovar avui una proposta del Parlament català per anar al Congrés de forma unitària, amb tota la força del Parlament de Catalunya.

Ara bé, això no es pot fer a la lleugera i hem de tenir present que s'estima un percentatge d'insolvència d'execucions hipotecàries entre el 2 i el 3 per cent del total d'existents, i, per tant, si no es fa bé, si s'estableix una dació en pagament de forma indiscriminada, com en un principi es va parlar i com es trobava en alguns dels textos que inicialment es van portar en aquest plenari, es podria afer afectat directament i obligatòriament el 97, 98 per cent restant de persones amb crèdits hipotecaris i aquells que en un futur necessitaran l'accés al crèdit. Calia, per tant, ser seriosos i presentar a aquest Parlament una proposta que garantís la seguretat jurídica i no impedís l'accés al crèdit als ciutadans. I això és el que avui portem a aprovació, una proposta seriosa, que pretén resoldre aquesta situació.

I, d'altra banda, no podem oblidar que el que avui presentem és una proposta, una proposta per tal de presentar-la al Congrés dels Diputats. Cal que avui recordem i expliquem a la gent que ens escolta, sobretot aquelles famílies que estan patint aquestes situacions, que el que avui aprovem és una proposta per a presentar al Congrés dels Diputats per tal que allí es debati i esperem que s'aprove.

Però em permetran que, tal com vaig dir el dia que vam portar aquest debat per primer cop en aquest plenari, ara fa un any i quatre mesos, que exposi la meua opinió i els digui que aquest ha de ser, entenc, més un text de treball per als nostres grups parlamentaris a Madrid que no una proposta que s'acabi aprovant al seu moment, perquè saben quins són els terminis amb què s'acaben tractant les propostes al Parlament, al Congrés, i sempre acostuma a passar molt temps. I per això espero, per al bé de tots plegats, que un cop això arribe a debat a les Corts espanyoles, ja sigui un tema ja legislat i aprovat pels diputats i diputades al Congrés.

Per tant, i partint que malauradament el nostre país no té competències en aquest àmbit i que des d'aquí només podem efectuar, com hem fet, una proposta al Congrés dels Diputats, aquesta proposta ha de servir com a punt de partida, com una proposta catalana que té l'objectiu de resoldre una problemàtica existent, perquè al Govern català i als diputats de Catalunya, del Parlament de Catalunya, ens preocupa molt aquest tema i hi volem donar una resposta, però ens cal ser seriosos i no generar falses expectatives que després portin a generar frustracions als nostres ciutadans.

I, fruit d'aquests treballs, avui presentem una proposta que, a banda d'establir, com he dit, mesures prèvies per a la concessió futura de crèdits hipotecaris que evitin un sobreendeutament familiar, també presenta uns procediments nous que tenen com a objectiu resoldre aquesta problemàtica. Així, entre altres mesures, un jutge en un procediment declaratiu que es tracti sobre clàusules abusives d'un contracte podrà suspendre l'execució hipotecària.

I hem volgut també articular un procediment extrajudicial, de caràcter administratiu, que pugui comportar de forma més àgil un pla de liquidació ordenada dels deutes. I aquest procediment extrajudicial s'articula al voltant d'una nova figura, que permetrà aportar solucions en un primer terme. Es tracta de les comissions de sobreendeutament, comissions de caràcter territorial i autonòmic, el desplegament

de les quals correspondrà a les comunitats autònomes, i seran aquestes comissions les encarregades de gestionar aquest procediment extrajudicial.

Aquesta proposta afegeix també que, fruit d'un incompliment del deutor o quan el pla de liquidació sigui impugnat, la possibilitat d'iniciar un procediment concursal davant del jutge mercantil competent. I, en aquest sentit, per tant, es proposa una modificació de la Llei concursal per tal d'introduir aquesta especialitat de concurs per a les famílies en situació d'insolvència causada per l'adquisició anterior d'un habitatge. Es tracta de donar una segona oportunitat i que el jutge pugui exonerar dels deutes que no s'han pogut satisfer.

D'altra banda, aquesta proposta modifica, com s'ha dit, la Llei d'enjudiciament civil, a fi de regular de forma més adient les execucions que afecten l'habitatge habitual, mentre que també es preveuen mesures per a l'allotjament de persones que han perdut l'habitatge habitual de resultes d'un procediment d'execució hipotecària.

Per acabar, la proposta contempla tot un seguit de disposicions finals a fi de garantir la independència i la imparcialitat de les societats de taxació que actuen al mercat hipotecari, el tractament fiscal de la dació, si aquesta s'acaba produint, i també la bonificació de l'impost sobre l'increment dels valors dels terrenys de naturalesa urbana en aquell supòsit de dació de l'habitatge habitual en pagament del deute hipotecari, a la vegada que també es preveu que es pugui produir una compensació efectiva als ajuntaments per aquests menors ingressos derivats d'aquesta bonificació.

Per tant –vaig acabant–, avui ens trobem amb una proposta que ens ajuda a facilitar a les famílies..., ens ajuda a donar una resposta a les famílies de la problemàtica en què es troben en aquests moments. Crec que avui hem d'estar tots plegats orgullosos d'aquest text, que, fruit d'un treball i un ampli consens, ens permet donar respostes a problemes reals de la nostra societat. Volem, com ha dit el conseller Recoder, també prendre mesures que ens permetin un rescat a les famílies. I calia legislar per acabar amb aquest buit legal, ja que no hem d'oblidar que l'Estat espanyol és pràcticament l'únic estat del nostre entorn que no té legislació que doni aquesta segona oportunitat a les persones que pateixen aquesta situació. Hi calia donar resposta i calia poder tindre aquesta possibilitat de donar una segona oportunitat. Crec que avui tots plegats hem d'estar orgullosos

d'aquest text, que, fruit d'un treball i un ampli consens, ens permet donar respostes a la nostra societat i a aquests problemes.

I vaig acabant amb un agraïment a totes les persones i entitats que han participat en aquest procés i que ens han ajudat a arribar aquí. I voldria començar amb el suport rebut per part del Govern, especialment pel Departament de Territori i Sostenibilitat, en la figura del secretari d'Habitatge, el senyor Carles Sala, que ens ha ajudat, ens ha acompanyat en tot el procés posant al nostre servei les eines necessàries per a assolir aquest document de consens. Segueixo agraint a tots aquells que van comparèixer en seu parlamentària –alguns de vosaltres avui ens acompanyeu–, en especial el Col·legi d'Advocats de Barcelona i també el lletrat Martí Batllori, que abans he saludat, per les seves aportacions. I, sens dubte, un agraïment especial, important, als companys i companyes amb què avui hem fet aquest camí, els diputats Roberto Labandera, Pere Calbó, Pere Aragonès, Carmen de Rivera, Salvador Milà; a tots vosaltres, gràcies pel vostre treball i per la vostra voluntat per arribar a un acord. Fruit del consens i d'algunes renúncies de tots plegats, podem portar avui a aprovació aquest text.

I acabo amb un agraïment especial al lletrat, a Pere Sol, a qui m'atreveixo a dir que ha estat un ponent més. Gràcies pel teu suport i pel teu treball al llarg d'aquests mesos de feina. Tots plegats hem aconseguit tenir avui una proposta catalana, fet que fa que Catalunya un cop més torni a donar exemple de bona feina.

Moltes gràcies, presidenta, consellers, senyores i senyors diputats.

Fitxer 15

La presidenta

(Pausa.)

Passem a la votació del text del dictamen.

Comença la votació.

La proposta ha estat aprovada per 128 vots a favor.